DUMITRU CRUDU

Alegerea lui Alexandru Suţţo

Câştigătoare a concursului UNITER

Cea mai bună piesă românească a anului 2003

Concursul, Premiul şi editarea cărţii sunt sprijinite de

Fundaţia Prindpesa Margareta a României

României

EDITURĂ A UNITER

Coperta: DAN STANCIU Redactor: ELENA POPESCU

ISBN: 973-8129-18-2

Colecţia PIESE NOI
Seria: DRAMATURGI ROMÂNI

DUMITRU CRUDU

TEATRU

Alegerea lui Alexandru Suţţo

- cu un cuvînt lămuritor al autorului -

Editura UNITEXT

Bucureşti, 20

(Acest text se bazează pe o istorie reală care a avut loc în
spahiul carpato-danubian. Alexandru Sutfo a

fost un personaj real, cunoscut absolut de toată lumea. Acesta a fost Domnitorul Valahiei. Alexandru Suffo a murit la 13 ianuarie 1821, iar rudele şi apropiaţii săi au ascuns foarte mult timp moartea acestuia. De aceea, toate asemănările cu realitatea nu sunt deloc întîmplătoare.)

Personajele:

Şoferul
Bucătarul
Femeia de serviciu
Portarul Poliţistul Gunoierul Voci din mulţime

Notă: Varianta 1 - Piesa înscrisă la concurs, jurizată şi declarată câştigătnarp.

Scena I

Un cort de tenis acoperit. Şoferul şi bucătarul joacă tenis de âmp. Se face seară. Contururile ador care joacă tenis de âmp aproape că nu se disting.

Şoferul: Nu ştiu ce să fac.

Bucătarul: Nu ştii?

Şoferul: Nu ştiu. Bucătarul: Este serviciul tău?

Şoferul: Da, e serviciu meu. Bucătarul: Dă-i drumul.

Şoferul: Nu m-ai înţeles. Bucătarul: Mingea nu-i bună?

Şoferul: E bună. Bucătarul: Terenul e aiurea?

Şoferul: Nu-i vorba despre asta. Bucătarul: Dar despre ce-i vorba?

Şoferul: El e mort de trei zile. Bucătarul: Cine?

Şoferul: Ştii tu cine.

Bucătarul: Şi de ce nu mi-ai spus pînă acum despre asta?

Şoferul: Am uitat. Am fost la talcioc să-mi cumpăr o pereche de blugi turceşti şi am uitat să-ţi spun despre asta.

Bucătarul: Şi ce-a păţit?

Şoferul: A făcut stop cardiac în budă.

Bucătarul: Şi l-a scos cineva din budă?

Şoferul: Nu l-a scos nimeni.

Bucătarul: Şi în ce budă e?

Şoferul: în buda din faţă.

Bucătarul: Du-te şi-l scoate din budă!

Şoferul: Eu?

Bucătarul: Da, tu.

Şoferul: Eu nu vreau să mă duc.

Bucătarul: De ce?

Şoferul: Ce, nu am cu ce mă ocupa?

Bucătarul: Atunci trimite pe cineva să-l scoată de acolo.

Şoferul: Bine.

Bucătarul: Urgent!

Şoferul: Ei, vino încoa!

Portarul: Dar eu stau de pază la poartă.

Şoferul: Lasă poarta asta în pace că sînt probleme mai importante de rezolvat.

Portarul: Vă ascult.
Şoferul: în buda din faţă un individ a făcut stop cardiac în timp ce făcea pipi.
Portarul: Pipi?
Şoferul: Da, pipi. Ce nu ai mai auzit de cuvîntul pipi? Făcea pipi. Ai înţeles?
Portarul: Am înţeles.
Şoferul: Scoate-1 din budă şi adu-1 încoa.
Portarul: L-am scos.
Şoferul: Acum adu-1 în faţa noastră.
Portarul: E destul de greu.
Şoferul: Fă şi tu un efort.
Portarul: Bine.
Bucătarul: încheie-i şliţull
Portarul: Eu?
Bucătarul: Da, tu.
Portarul: Eu nu pot să-i închei şliţul unui...tip.
Şoferul: Dar e un tip mort.
Portarul: Cu atît mai mult.
Şoferul: înseamnă că eşti un tip cam pudic, nu-i aşa?

Portarul: Aşa e. Tot timpul am fost aşa. De ce acum aş fi altfel? Am şi eu nişte principii ale mele în viaţă pe care le respect. De ce le-aş încălca anume acum?

Femeia de serviciu: Pot să-i închei eu şliţul. Bucătarul: încheie-1.

Femeia de serviciu *(în timp ce-i încheie şliţul): O* key. Domnilor, dar ăsta-i Alexandru Suţţo? Nu-i aşa că-i Alexandru Suţţo?

Bucătarul: Ai dreptate. Aşa e.

Şoferul: Aşază-1 pe scaunul ăsta pe Alexandru Suţţo.

Femeia de serviciu: Bine.

Portarul aşază cadavrul domnitorului pe scaun. Şoferul şi bucătarul îşi reiau partida de tenis.

Şoferul: Acum e serviciul tău.

Bucătarul: Fii pe fază.

Portarul: Domnule, şi ce fac eu mai departe cu individul ăsta?

Şoferul: Cu cine?

Portarul: Cum, cu cine? Cu individul ăsta care a făcut stop cardiac în budă. El alunecă de pe scaun.

Bucătarul: Ia-1 în braţe.

Portarul: Nu pot eu să-l iau în braţe. Am şi eu nişte principii ale mele pe care nu le încalc niciodată.

Femeia de serviciu: îl pot lua eu în braţe pe Alexandru Suţţo.

Bucătarul: Ia-lf

Portarul: Ce dezmăţată eşti! Mă dezamăgeşti!

Şoferul: Vorbeşte mai încet.

Portarul: De ce?

Şoferul: Pentru că Alexandru Suţţo e mort. Portarul: Ei, şi ce dacă Alexandru Suţţo e mort? Bucătarul: Nu-ţi dai seama ce spui?

Portarul: Nu.

Bucătarul: Anume pentru că Alexandru Suţţo e mort, vorbeşte mai încet.

Portarul: Bine.

Şoferul ***(i se adresează bucătarului):*** **îţi închipui, Alexandru Suţţo stă în faţa noastră şi nu ne mai spune nimic.**

Bucătarul: Nu-mi pot crede ochilor.

Şoferul: Alexandru Suţţo care tuna mereu şi fulgera tot timpul cînd era cazul şi cînd nu era acum tace mîlc. Acum stă în faţa noastră şi nu mai zice absolut nimic.

Bucătarul: Acum noi jucăm tenis, şi Alexandru Suţţo ne priveşte de pe scaunul ăsta fără măcar a crîcni ceva. Este prima dată în viaţă cînd jucăm tenis de faţă cu Alexandru Suţţo.

Femeia de serviciu: Alexandru Suţţo alunecă. Nu-1 mai pot ţine în braţe.

Portarul: Nici eu.

Şoferul: Lăsaţi-1 să cadă.

Portarul: Acum pot să plec?

Bucătarul: Nu.

Portarul: Atunci am să stau.

Femeia de serviciu: Nu sînteţi împotrivă

să mă întind alături de Alexandru Suţţo?

Bucătarul: Nu, bineînţeles.

Şoferul: Şi ce-o să facem acum?

Bucătarul: Ce-ai în vedere?

Şoferul: Sîntem pierduţi.

Bucătarul: De ce crezi asta?

Şoferul: Pentru că, dacă lumea va afla că Alexandru Suţţo nu mai e în viaţă, s-a zis şi cu noi. Noi nici să citim sau să scriem nu ştim prea bine, la fel cum nu prea ştia nici Alexandru Suţţo, astfel încît nimeni nu o să ne angajeze în altă parte.

Bucătarul: Şi nici o limbă nu o ştim bine, nici măcar limba maternă nu o cunoaştem prea bine, aşa cum nici el nu prea ştia nici o limbă.

Şoferul: Eu nici măcar regulile de circulaţie nu prea le cunosc cum trebuie, deşi sînt şofer. Dacă ar fi să dau un examen la regulile de

circulaţie, nu-1 iau.

Bucătarul: Nici eu nu stau prea bine cu culinăria. Nici pe mine nu o să mă angajeze nimeni în altă parte. Nici măcar într-un restaurant de la periferie. Eu am ajuns aici doar graţie femeii de serviciu care e prietena mea şi care se culca cu Alexandru Suţţo. După ce m-am aranjat eu aici, te-am adus şi pe tine încoace, culegîndu-te de pe drumuri. Ţii minte?

Şoferul: Ţin minte, bineînţeles, deoarece femeia de serviciu este soţia mea.

Bucătarul: Acum e însă foarte nasol, căci ea acum nu va avea cu cine se culca. Oare ce ne vom face?

Şoferul: Important este ca nimeni să nu ştie că Alexandru Suţţo nu mai e în viaţă.

Bucătarul: Dar, dacă românii vor întreba unde e Alexandru Suţţo ce-o să le spunem?

Şoferul: Va trebui să nu le spunem nimic.

Bucătarul: Ba nu, va trebui să le spunem tuturor că e mort cit încă nu au aflat din alte surse. Du-te şi anunţă vestea morţii lui Alexandru Suţţo.

Portarul: Eu?

Bucătarul: Da, tu. Portarul: Mă duc.

Şoferul: Nu te du.

Portarul: Nu mă duc.

Bucătarul: Trebuie să le spunem românilor că Alexandru Suţţo a murit. Du-te şi le spune românilor că Alexandru Suţţo a muriţi

Portarul: Mă duc.

Şoferul: Nu trebuie să le spunem nimic. Nu te du nicăieri şi nu le spune nimici

Portarul: Nu mă duc nicăieri şi nu le spun nimic.

Şoferul: Nimeni nu trebuie să afle că Alexandru Suţţo a murit. Nimeni. Nici ţipenie de om. Nici măcar un singur român. De asta depinde soarta noastră de mai departe. Numai aşa ne putem păstra privelegiile pe care le avem acum.

Bucătarul: Crezi?

Şoferul: Da.

Bucătarul: Dar altă soluţie nu avem?

Şoferul: Nu avem altă soluţie. Trebuie să ascundem tuturor că Alexandru Suţţo e mort.

Bucătarul: Trebuie să ne gîndim la alte soluţii. Şoferul: La care?

Bucătarul: Nu mă taie capul.

Şoferul: Dacă nu te taie, nu vorbi.

Bucătarul: Dar trebuie să acţionăm cumva.

Şoferul: Uneori, vorba chinezilor, atunci cind nu faci nimic e mai bine decît atunci cînd faci ceva.

Bucătarul: Dar nu e cazul acum.

Şoferul: Nu avem timp şi, oricum, boşorogul, adică Alexandru Suţţo, era trecut de optzeci de ani, era domnitor de vreo trei decenii şi...

Portarul: E mort de trei zile.

Şoferul: Nu le putem spune în nici un caz că e mort...

Portarul: De trei zile.

Bucătarul: Da, de trei zile.

Şoferul: Lasă vorba şi ţine mingea. Este serviciul tău.

Bucătarul: Scopul meu este să cîştig toate partidele pe care le joc cu tine.

Şoferul: Şi eu tot asta mi-am propus.

Bucătarul: Atenţie! Pun mingea în joc!

Portarul: Domnilor, dar cu hainele ăstuia ce facem? Bucătarul: Dar ce s-a întâmplat cu hainele lui?

Portarul: Femeia de serviciu, care e goală, l-a dezbrăcat complet de haine şi pe Alexandru Suţţo. I-aş putea lua eu hainele lui Alexandru Suţţo?

Şoferul: Ia-lel Numai ceasul de la mina dreaptă a lui Alexandru Suţţo dă-mi-1 mie.

Bucătarul: Iar mie lanţul de aur de la gîtul lui Alexandru Suţţo.

Portarul: Luaţi-lel Eu însă pot să mă îmbrac chiar acum în hainele lui Alexandru Suţţo? Moda de la 1821 îmi place foarte mult.

Şoferul: Imbracă-te!

Portarul: Niciodată nu am purtat asemenea haine! Bucătarul: Acum stai jos lîngă ei.

Portarul: Nu pot să mă aşez ca să nu-mi şifonez hainele mele noi, de stofă.

Bucătarul: Stai jos, ţi-am spus.

Portarul: Mă aşez, dar nu alături de ei. Mă aşez în pirostrii. Am şi eu anumite principii în viaţă pe care nu vreau să le încalc chiar acum.

Bucătarul: Vreau ceva să beau .

Şoferul: Şi eu.

Bucătarul: Adă-ne o şampanie.

Portarul: Şi cu individul ce să fac?

Şoferul: Are grijă de el femeia de serviciu. Portarul: Vin îndată.

Portarul se întoarce cu o stidă de şampanie.

Bucătarul: Să bem pentru domnitorul nostru. Şoferul: Să bem pentru domnitorul nostru.

Bucătarul: Să bem pentru domnitorul

nostru care a murit de trei zile. Să bem pentru Alexandru Suţţo.

Şoferul: Să-i fie ţărîna uşoară.

Portarul: Toarnă-i şi lui Alexandru Suţţo un pahar de şampanie în gură!

Şoferului: O key.

Bucătarul: închină şi tu un pahar,

Alexandru Suţţo! Şoferul: Să-ţi fie ţărîna

uşoară, Alexandru Suţţo!

Bucătarul: Drum bun pe lumea cealaltă, Alexandru Suţţo!

Şoferul: Tu de ce nu bei cu noi pentru Alexandru Suţţo?

Portarul: Pentru că eu, de felul meu, nu prea beau şampanie.

Bucătarul: Nu e vorba că, de felul tău, nu bei şampanie, ci că eşti cam fricos, bătrîne. Stai cam prost la capitolul curaj şi îndrăzneală politică. Uită-te la Alexandru Suţţo şi bea un pahar de şampanie împreună cu el.

Şoferul: Nu te uita la copacul din faţă, ci

la el. Bucătarul: Şi nici la femeia de serviciu, ci la el. Portarul: Da, mă uit la el!

Şoferul: Minţi! Ai băut şampanie şi nu te-ai uitat la el.

Bucătarul: De ce nu-1 priveşti pe Alexandru Suţţo în faţă cînd bei şampanie?

Portarul: Pentru că mi-e frică.

Bucătarul: Nu trebuie să-ţi fie. Domnitorul nostru în faţa căruia şi noi tremuram altădată de frică, acum e mort

Şoferul: Acum sîntem liberi să facem ce vrem.

Bucătarul: Sîntem liberi! Putem să bem chiar şi şampanie de faţă cu Alexandru Suţţo şi chiar împreună cu Alexandru Suţţo. Mai toarnă-i un pahar de şampanie lui Alexandru Suţţo în gură.

Şoferul îi toarnă un pahar de şampanie lui Alexandru Suţţo în gură.

Şoferul: Nu ştiu de ce, dar eu simt o dorinţă nebună să-1 scuip în faţă pe Alexandru Suţţo.
Bucătarul: Scuipă-1!

Şoferul îl scuipa m faţă.

Şoferul: Acum scuipă-1 şi tu pe Alexandru Suţţo între ochi!
Portarul: Eu?
Şoferul: Da, tu!
Portarul: îl scuip.
Şoferul: Nu l-ai scuipat cum trebuie. L-ai scuipat cu ochii închişi şi scuipatul tău a nimerit în altă parte. Ai nimerit în coşul de gunoi.
Bucătarul: Ce-i cu tine? De ce tremuri?
Şoferul: încă îţi mai este frică de Alexandru Suţţo? Portarul: Un pic.
Bucătarul: Nu ai de ce.
Şoferul: Nu are de ce să-ţi Se frică, pentru că Alexandru Suţţo e mort.
Bucătarul: Uite, ca să te convingi, am să-l scuip şi eu, şi Alexandru Suţţo nu o să zică nici mîlc, ba chiar o să-i

placă. Aşa. îmi adun toată saliva în gură. Fac doi paşi spre Alexandru Suţţo. Mă apropii. Şi... L-am scuipat! Ura! L-am scuipat şi eu în faţă pe Alexandru Suţţo! Ura! Doamne, ce tare sînt şi ce curajos! Iată aşa ar trebui să-l scuipi şi tu. Hai, încearcă iarăşi.

Bucătarul şi suflecă namile şi ă scuipă din nou.

Portarul: Sînt gata să-l scuip şi eu în faţă pe Alexandru Suţţo.

Bucătarul: Acum va trebui să aştepţi un pic...la coadă.

Şoferul: Acum e din nou rîndul meu.

Şoferul U scuipă din nou.

Bucătarul: Eu am să-i mai ard şi o palmă lui Alexandru Suţţo.

Bucătarul n arde şi o palmă.

Portarul: Şi eu vreau.

Şoferul: Stai la coadă.

Bucătarul: Eu am să-i trag un picior în burtă lui Alexandru Suţţo.

Bucătarul u arde un picior în burtă.

Femeia de serviciu *(transpirată):* Asta-i prea de tot.

Şoferul: Cum aşa?
Femeia de serviciu *(transpirată):* Oricum, Alexandru Suţţo încă mai e domnitorul nostru.
Bucătarul: Că bine zici...

Bucătarul o smulge din braţele lui Alexandru Suţţo şi o îmbrăţişează el, o îmbrăţişează cu patimă.

Şoferul: Bate cineva în poartăl
Bucătarul: Du-te şi vezi cine-i!
Portarul: A venit soţia lui Alexandru Suţţo şi vrea să intre încoace.
Şoferul: Ce să facem?
Bucătarul: Nu ştiu.
Şoferul: Să-i spunem care-i situaţia sau

nu? Bucătarul: Să-i spunem.
Şoferul: Ba nu, ea nu trebuie să ştie nimic. Bucătarul: Dar ea este soţia lui Alexandru Suţţo. Şoferul: Du-te şi spune-i că domnitorul lucrează.
Portarul: I-am spus.
Şoferul: Şi ce-a făcut?
Portarul: A plecat liniştită...cu amantul ei.
Şoferul: Nu i-ai spus că soţul ei e...mort.
Portarul: Nu.
Şoferul: De ce?
Portarul: Pentru că nu m-a întrebat.
Şoferul: Bravo.
Bucătarul: Nu-i putem spune că e mort pentru că sîntem în plină campanie electorală.
Şoferul: Alexandru Suţţo este singura noastră şansă să rămînem la putere.
Bucătarul: Nimeni nu trebuie să ştie că domnitorul nostru e mort.
Şoferul: Nimeni.
Portarul: Dar eu ştiu deja.

Şoferul: Nu ştii tu nimic.

Portarul: Cum aşa?

Şoferul: Trebuie să te porţi aşa de parcă nu ştii nimic la fel cum te-ai purtat atunci cînd mi-ai furat roţile de la maşină. Te făceai că nu ştii nimic, deşi tu îmi furasei roţile de la maşină. Ai înţeles?

Portarul: Am înţeles. Domnitorul nu e mort. Domnitorul nostru, adică cadavrul ăsta, e viu. Alexandru Suţţo e viu, o duce bine mersi, poartă adidaşi şi joacă tenis.

Şoferul: Bravo.

Bucătarul: Dacă vom face publică moartea lui, vom pierde alegerile.

Şoferul: în pofida mizeriei din jur, Alexandru Suţţo este adulat de toţi.

Bucătarul: Niciodată nu mi-am putut explica acest lucru.

Şoferul: Nici eu.

Portarul: Din cauza lui, românii nu au ce mînca şi cu ce se îmbrăca, dar tot pe

el îl aleg.

Bucătarul: Cu atît mai bine.

Şoferul: Noi avem numai de cîştigat de pe urma acestei situaţii.

Bucătarul: Ai perfectă dreptate.

Şoferul *(i se adresează portarului):* Ascultă, bătrîne, nimeni dintre cei care vor bate Ia poartă şi vor întreba de Alexandru Suţţo nu trebuie să ştie că Alexandru Suţţo a murit.

Portarul: Dar ce să le spun că face Alexandru Suţţo?

Bucătarul: Spune-le că se uită la un film american SF.

Portarul: La care? La filmul ăla SF unde domni- torele murise şi cei din jurul lui au ascuns asta?

Şoferul: Nu trebuie să le spui asta, ci să le spui că Alexandru Suţţo se uită la un film despre spioni cu Al Pacino în rolul principal.

Portarul: Bine.

Şoferul: Important este ca nimeni să nu

ştie că a murit.

Bucătarul: Ai înţeles?

Portarul: Am înţeles. Domnitorul e viu. Cadavrul ăsta e viu. E viu! Alexandru Suţţo e viu şi e sănătos, poartă adidaşi şi se uită la un film cu Al Pacino. Se uită Ia un film SF american.

Bucătarul: Nici nu mă îndoiam că o să înţelegi ce ai de făcut.

Portarul: Dar gunoierul? El ştie ceva?

Bucătarul: Ştie, dar el e beat tot timpul... Stă în cocioaba din spate şi bea zi şi noapte...

Portarul: Şi lumea o să-l aleagă pe tipul ăsta care e mort de trei zile?

Şoferul: Da, o să-l aleagă.

Portarul: Pe tipul ăsta care se tăvăleşte în iarbă şi pe care noi îl scuipăm în faţă.

Bucătarul: Anume pe ăsta o să-I aleagă.

Portarul: îl vor alege pe cadavrul ăsta în fruntea ţării?

Şoferul: Da, pe cadavrul ăsta.

Portarul: Nu cred.

Şoferul: Dar nimeni nu ştie că a murit

Portarul: Da, nu ştie.

Bucătarul: Aşa că ţine-ţi gura şi tu.

Portarul: Eu totuşi nu cred că...

Şoferul: Nimeni nu ştie că Alexandru Suţţo e mort. Nimeni. Toată lumea este sigură că îl aleg pe Alexandru Suţţo care e viu, care este îmbrăcat în costum, care poartă adidaşi şi care mănîncă la fel ca şi ei brînză cu ceapă.

Portarul: E o idee interesantă. Cred că am mai întîl- nit-o şi într-o proză rusească.

Bucătarul: S-ar putea.

Portarul: România va fi cîrmuită de cadavrul ăsta pe care îl mănîncă viermii!

Şoferul: Da, de ăsta.

Portarul: Şi dacă lumea va afla?

Şoferul: Şi bucătarul se teme că o să afle, dar eu cred că nimeni nu o să afle nimic.

Portarul: Crezi?

Şoferul: Sînt sigur de asta. Ei, cum vom proceda?

Bucătarul: Vom face la fel ca în filmul rusesc "Suita mecanică", ca în acea proză rusească sau ca în filmul gruzin "Căinţa" al lui Abuladze.

Portarul: Filmele astea eu nu le-am văzut. Şoferul: Ai să le vezi diseară.

Portarul: Pînă diseară mai e mult. Acum trebuie să vedem ce facem cu nevastă-sa?

Bucătarul: La ce te referi?

Portarul: Ea, din nou, a venit. Şoferul: Unde-i?

Portarul: La poartă.

Şoferul: Nu o lăsa să intre.

Portarul: Mă tem să nu facă scandal.

Bucătarul: Ea ar putea să ne strice toate socotelile pentru că ei stau în aceeaşi

casă încă din 1817.

Portarul: Ea vine încoace.

Şoferul: Ne-am ars.

Bucătarul: Totul e pierdut

Femeia de serviciu: Domnilor, nu vă faceţi probleme.

Şoferul: Cum aşa?

Femeia de serviciu: Ea îşi caută aici amantul. Bucătarul: Şi nu pe soţul ei?

Femeia de serviciu: Nu.

Şoferul: Dar ea ştie că soţul ei a murit?

Femeia de serviciu: Ştie.

Şoferul: Şi ce are de gînd să facă?

Bucătarul: Chiar, ce are de gînd să facă?

Femeia de serviciu: Soţia domnitorului e de acord....

Şoferul: Cu ce e de acord?

Bucătarul: Da, cu ce e de acord?

Femeia de serviciu: E de acord să păstreze tăcerea. Şoferul: Ea nu va spune nimănui că Alexandru Suţţo a murit?

Femeia de serviciu: Nimănui.

Bucătarul: Ea nu va divulga nimănui că

domnitorul, adică soţul ei, a murit?

Femeia de serviciu: Parcă v-am mai spus, nimănui. Şoferul: Nici măcar amanţilor ei?

Femeia de serviciu: Nici măcar amanţilor ei. Bucătarul: Eşti sigură de asta?

Femeia de servicu: Bineînţeles. Dar, cu o singură condiţie...

Şoferul: Ce condiţie?

Femeia de serviciu: Să rămînă şi mai departe soţia lui Alexandru Suţţo şi să aibă şi mai departe aman ţii pe care-i are acum.

Bucătarul: Sîntem de acord.

Şoferul: Ea ar vrea acum să-l vadă pentru ultima oară pe Alexandru Suţţo, pe soţul ei şi, eventual, să-l ia acasă?

Femeia de serviciu: Mi-a spus că nu.

Şoferul: De ce?

Femeia de serviciu: Se grăbeşte să-l găsească pe amantul ei.

Şoferul: Pe care dintre ei?

Bucătarul: Da, pe care dintre ei?

Femeia de serviciu: Cum pe care? Pe ultimul. Şoferul: înseamnă că nu pe mine?

Femeia de serviciu: Nu, nu pe tine.

Şoferul: Asta-i bine.

Bucătarul: Şi nici pe mine?

Femeia de serviciu: Nu, nici pe tine.

Bucătarul: E fain.

Şoferul: Ne-a păzit soarta de data asta.

Bucătarul: Da, ne-a păzit.

Şoferul: Ce să facem însă cu cadavrul lui Alexandru Suţţo pentru că începe să cam pută? Bucătarul: Ar trebui să-l ducă cineva la cimitir. Cui o să-l ducă la cimitir, îi dau o pereche de ochelari de soare.

Portarul: îl pot duce eu direct la cimitir.

Femeia de serviciu: Şi eu îl pot duce la cimitir. Portarul: Ba eu vreau să-l duc.

Şoferul: Vă rog, nu vă certaţi.

Bucătarul: Doamnă, nu vă supăraţi, dar cel care va lua cadavrul domnitorului care a cam început să pută şi-l va

duce la cimitir va fi portarul.

Femeia de servicu: Nu mă supăr, domnilor.

Şoferul: Numai să nu te vadă nimeni că îl duci la cimitir pentru că astăzi au loc alegerile şi Alexandru Suţţo candidează pentru funcţia de domnitor.

Bucătarul: Să mergi pe străzi lăturalnice.

Şoferul: Fii foarte atent! Şi nu uita, domnitorul e viu!

Portarul: Vă promit Domnitorul e viu! Domnitorul e viu! Trăiască Alexandru Suţţo. Lui Alexandru Suţţo îi plac filmele americane cu Al Pacino! Lui Alexandru Suţţo îi plac roşiile şi brînza! Alexandru Suţţo poartă adidaşi! Trăiască Alexandru Suţţo!

Bucătarul şi şoferul reiau partida de tenis. Portarul pleacă dudnd cadavrul domnitorului m spate.

Scena 2

Portarul duce cadavrul domnitorului în spate. E oprit de un poliţist.

Poliţistul: Domnule, ce duci în spate?

Portarul: Un cadavru.

Poliţistul: Parcă am fi în filmul rusesc "Suita mecanică" sau în filmul gruzin “Căinţa*.

Portarul: Nu am văzut filmele astea.

Poliţistul: Şi unde l-ai găsit?

Portarul: într-o budă. Era bătut măr. Bătut măr şi scuipat în faţă. Dar era şi beat. Uitaţi-vă cum mai duhneşte a şampanie.

Poliţistul: Mi se pare că seamănă cu cineva. Portarul: Şi mie îmi pare.

Poliţistul: Seamănă un pic cu domnitorul nostru. Seamănă cu Alexandru Suţţo.

Portarul: Cum puteţi spune că Alexandru Suţţo, domnitorul nostru,

seamănă cu un cadavru? Cum puteţi spune una ca asta? Cum?
Poliţistul: Am greşit, domnule.
Portarul: Se mai întîmplă, domnule.
Poliţistul: Vă rog să nu mă turnaţi la nimeni.

Portarul: Bine, domnule.
Poliţistul: Dă-mi-1 mie.
Portarul: Luaţi-1.
Poliţistul *(la mobil):* Alo, secţia de poliţie? Un alt poliţist *(la mobil):* Da, secţia de poliţie. Poliţistul: Am găsit un cadavru.
Un alt poliţist: Unde?
Poliţistul: Pe stradă.
Un alt poliţist: Unde a murit pe stradă?
Poliţistul: tntr-o budă. S-a îmbătat, s-a bătut cu cineva şi a murit într-o...budă.
Un alt poliţist: Are bani la el?
Poliţistul: Mă întrebaţi dacă are bani la el?
Un alt poliţist: Da, te întreb.

Poliţistul: Nu, nu are, pentru că nici haine nu are.
Un alt poliţist: Atunci aruncă-1!
Poliţistul: Atunci să-l arunc?
Un alt poliţist: Da, aruncă-1!
Poliţistul: Să-l arunc în groapa de gunoi? E o groapă de gunoi alături de mine.
Un alt poliţist: Da, în groapa aia de gunoi. Poliţistul: Bine, îl arunc.

Poliţistul aruncă cadavrul la coşul de gunoi.

Poliţistul: Dacă vrei, îl poţi lua de aici.
Portarul: Vă mulţumesc.
Poliţistul: Nu aveţi pentru ce.
Portarul: Ba, am.
Poliţistul: Şi ce-o să faceţi cu el?
Portarul: îl duc la cimitir să-l înmormlntez.
Poliţistul: Bună idee.
Portarul: Alta nu mi-a trecut prin cap. Dumneavoastră aveţi vreo altă idee?
Poliţistul: Nu.

Portarul: Veniţi şi dumneavoastră cu mine? Poliţistul: Unde?

Portarul: La cimitir.

Poliţistul: E încă devreme pentru mine.

Portarul: Vă înţeleg.

Poliţistul: Eu nu am timp de aşa ceva.

Portarul: De ce?

Poliţistul: Astăzi au loc alegerile. Eu mă grăbesc la alegeri.

Portarul: Şi pentru cine o să va daţi votul?

Poliţistul: îmi voi da votul pentru actualul domnitor, adică pentru Alexandru Suţţo. E un om foarte de treabă Alexandru Suţţo care a făcut şi va face enorm de mult pentru ţara noastră.

Numai în Alexandru Suţţo am toată încrederea. Şi dumneavoastră?

Portarul: Şi eu, de asemenea.

Poliţistul: Alexandru Suţţo e un om cinstit, curajos, care are grijă de cei sărmani. Alexandru Suţţo o să ne majoreze salariile şi o să ieftinească

energia electrică, gazul şi apa.
Portarul: Aveţi perfectă dreptate.
Poliţistul: Dar dumneavoastră nu credeţi tot aşa? Portarul: Ba da, eu tot aşa cred.
Poliţistul: Eu plec să-mi dau votul pentru actualul domnitor, adică pentru Alexandru Suţţo.
Portarul: Foarte bine faceţi, domnule. Iar eu am să mă duc să înmormîntez cadavrul ăsta în cimitir. Vă doresc baftă! Sper că va cîştiga Alexandru Suţţo. Lui Alexandru Suţţo îi plac filmele americane cu Al Pacino. Lui Alexandru Suţţo îi place brînza şi ceapa. Alexandru Suţţo poartă adidaşi. Sper să cîştige Alexandru Suţţo. Baftă, Alexandru Suţţo!

Portarul ia cadavrul lui Alexandru Suţţo din groapa de gunoi şi se îndreaptă spre cimitir.

Scena 3

în cimitir.

Bucătarul ***(la dmitir, în faţa gropii):*** **Am venit să vă spun o veste extraordinară.**

Portarul: Ce veste? Ce, mi-ai adus ochelarii de soare?

Bucătarul: Da, ţi i-am adus. ***(Portarul se apucă să bea direct din sticlă)*** **Chiar nu ştii nimic?**

Portarul: Absolut nimic.

Bucătarul: Alegerile s-au sfîrşit.

Portraul: Şi?

Bucătarul: Toţi românii şi-au dat votul pentru...

Şoferul: Acest cadavru pe care acuma îl băgăm în groapă.

Bucătarul: 80 la sută din populaţie şi-a dat votul pentru el.

Şoferul: Chiar 85.

Portarul: Fantastic.

Femeia de serviciu: Ural

Bucătarul: Am învins!

Şoferul: Am cîştigat!

Bucătarul: Bravol

Portarul: Felicitări, fraţilor!

Şoferul: Felicitări!

Ei îşi strîng namile şi se îninăţişează. Focuri de artificii deasupra dmitirulia.

Şoferul: Focurile astea de artificii eu le-am organizat în cinstea victoriei noastre.

Bucătarul: Românii habar nu au că şi-au dat votul pentru acest cadavru peste care noi aruncăm ţărînă.

Portarul: Românii şi-au dat votul pentru acest mort care va putrezi în acest cimitir de la marginea oraşului nostru care se află la marginea Europei.

Şoferul: Ha-ha-ha-ha!

Bucătarul: Ha-ha-ha-ha!

Şoferul: Să bem în cinstea acestui eveniment!

Bucătarul: Să bem!

Şoferul: Ce vreţi să bem?

Bucătarul: Orice.

Şoferul: Eu vă propun să bem vin

italienesc şi vin franţuzesc. Dumneavoastră ce vreţi?

Bucătarul: Vin franţuzesc...

Bucătarul: Iar după aceea italienesc.

Scena 4

în anticamera domnitorului aşteaptă un domn îmbrăcat cam neglijent.

Un domn din provincie: Vreau să vorbesc cu domnitorul. Vreau să vorbesc cu Alexandru Suţţo.

Femeia de serviciu: în legătură cu ce problemă?

Domnul din provincie: în urma inundaţiilor din vara trecută, din 1820, am rămas fără casă. Eu nu am unde trăi.

Femeia de serviciu: Mă duc să văd dacă Alexandru Suţţo vă poate primi sau nu.

Domnul din provincie: Chiar vă rog.

Femeia de serviciu intră în biroul gol d domnitorului.

Femeia de serviciu ***(vorbeşte la mobil cu şoferul):*** **A venit un domn din provincie care cere să fie primit de domnul Alexandru Suţţo. Zice că este o victimă a ploilor din vara Iui 1820 în urma cărora a rămas fără casă.**

Şoferul ***(aruncă o nouă lopată de ţărină peste cadavrul domnitorului; vorbeşte la mobil cu femeia de serviciu):*** **Spune-i că în situaţia dumnealui sînt mii de oameni.**

Femeia de serviciu: I-am spus, dar el nu vrea să plece.

Şoferul ***(aruncă o nouă lopată de ţărină peste cadavrul domnitorului;vorbeşle la mobil cu femeia de serviciu):*** **Spune-i acestui domn că domnitorul e la curent cu problemele sale.**

Femeia de serviciu iese din biroul gol al domnitorului.

Femeia de serviciu: Alexandru Suţţo e la curent cu problemele dumneavoastră şi vă promite că le va rezolva foarte repede.

Domnul din provincie: Eu vreau să vorbesc personal cu domnitorul.

Femeia de serviciu intră din nou în biroul gol al domnitorului.

Femeia de serviciu *(la mobil):* El nu vrea să plece.

Bucătarul *(aruncă o lopată de ţărină; vorbeşte la mobil):* Spune-i că domnitorul a găsit o soluţie.

Femeia de serviciu: Alexandru Suţţo a găsit o soluţie pentru problema dumneavoastră.

Domnul din provincie: Eu vreau să vorbesc personal cu domnitorul.

Femeia de serviciu *(la mobil):* Nu vrea să plece. El vrea să vorbească personal cu domnitorul.

Şoferul *(mă aruncă o lopată de ţăritiă):* Dă-i sandvişul de pe masă şi spune-i

că-i din partea domnitorului.

Femeia de serviciu: Alexandru Suţţo v-a transmis acest sandviş.

Domnul din provincie: Vă mulţumesc foarte mult. Mulţumesc, domnule Alexandru Suţţo! Trăiască domnitorul! Trăiască Alexandru Suţţo!

Femeia de serviciu *(la mobil):* S-a dus foarte mulţumit.

Şoferul: Celălalt sandviş de pe masă păstraţi-1 pentru următorul care va veni.

Scena 5

Foarte multă lume adunată m faţa palatului domnitorului. în curtea palatului, un teren de sport acoperit Şoferul şi bucătarul joacă tertis de âmp. Se face seară. Contururile celor care joacă tenis de âmp aproape că nu se disting. Cei care jucaseră tenis se retrag la o masă plină cu vodcă şi cu caviar. Afară, m faţa palatului

domnitorului, mulţimea adunată protestează.

Voci din mulţime: Jos domnitorul! Jos Alexandru Suţţo!

Voci din mulţime: Vrem salarii la timp!

Voci din mulţime: Vrem majorarea pensiilor! Voci din mulţime: Vrem căldură!

Voci din mulţime: Vrem apă caldă!

Voci din mulţime: Vrem ieftinirea energiei electrice.

Schinime de cadru. O masă plină cu vodcă şi caviar.

Portarul *(apare înjugă):* Sîntem pierduţi! Şoferul: Ce s-a intîmplat?

Portarul: Lumea s-a adunat în faţa palatului. Nu auziţi ce se face afară?

Şoferul: Nu.

Portarul: Ascultaţi. Lumea cere demiterea domnitorului. Ei strigă jos domnitorul. Sînt şomerii Uzinei de televizoare.

Şoferul: Cîţi sînt?

Portarul: Sînt mii de oameni afară. Şi numărul lor creşte cu fiecare clipă care trece.

Şoferul: Şi ce vor?

Portarul: Ei zic că nu şi-au mai primit salariile de o jumătate de an. Ei vor salarii.

Şoferul *(arunca un pahar de podea):* Spune-le că domnitorul a găsit nişte soluţii ca să fie reangajaţi.

Portarul: Le-am zis.

Şoferul: Au plecat?

Portarul: Nu. Lumea nu vrea să plece. Cum poţi să mîncaţi şi să beţi aşa de liniştiţi cînd lumea e pe cale să ne asedieze?

Bucătarul: Eu mănînc tot timpul încet, mestec metodic şi îndelung fiecare bucăţică pe care o bag în gură. Aşa mi-e firea mea. De ce acum aş face altfel?

Portarul: Dar acum e altceva. Lumea se pregăteşte de asediu.

Şoferul ***(nuhând liniştit):*** **Şi ce am putea să facem noi?**

Portarul: Habar nu am, dar ceva trebuie să facem.

Bucătarul ***(aruncă un pahar de podea; cioburile sar m toate părţile):*** **Să le dăm cîte o sticlă de vodcă şi să le spunem că e din partea lui Alexandru Suţ{o.**

Portarul ***(iese afară cu o ladă de vodcă şi strigă):*** **Vodcă din partea lui Alexandru Suţţo. Luaţi vodcă din partea domnitorului.**

Portarul se întoarce cu lada m braţe.

Şoferul: S-au împrăştiat?

Portarul: Nu.

Şoferul: Şi ce fac?

Portarul: Se pregătesc să ne asedieze.

Bucătarul: Am încurcat-o rău.

Şoferul: Foarte rău.

Bucătarul: Dacă vor intra încoace, vor vedea că domnitorul nu e. Vor

descoperi că domnitorul e mort. Vor descoperi că nu e pe aici nici urmă de Alexandru Suţţo.

Şoferul: Nasol. Eu sînt şoferul lui Alexandru Suţţo. Toată lumea ştie că maşina pe care o conduc eu este a domnitorului. Cînd maşina mea trece pe străzi, maşina mea foarte luxoasă, lumea se opreşte pe trotuare şi aplaudă. Ei cu toţii cred că în maşină e Alexandru Suţţo. Dacă vor intra încoace, vor înţelege că au fost amăgiţi şi că domnitorul demult nu a mai urcat în maşina asta atît de magnifică.

Bucătarul: Şi demult nu a mai păşit pragul bucătăriei mele doldora cu tot ce-ţi doreşti.

Şoferul: Şi nici în palatul ăsta cu patru etaje nu a mai intrat demult, ăsta în care stăm noi bine- mersi de atîţia ani, fără să plătim chirie, întreţinerea

sau impozite.

Bucătarul: Şi nici pe covoarele astea nu a mai călcat demult Alexandru Suţţo. Numai un singur covor de ăsta costă cit un salariu pe zece ani al oricăruia dintre cei care protestează afară.

Şoferul: Dacă afla care-i adevărul, s-a zis cu noi!

Bucătarul: Despre fotoliile astea care au fost cumpărate tocmai din Londra şi care costă o groază de bani nici nu mai vorbesc. Eu, personal, le-am cumpărat din Londra acum o lună!

Şoferul: Dumnezeule, ce să facem?!

Portarul: Românii sparg uşa de la intrare!

Şoferul: Am sfeclit-o.

Femeia de serviciu: A fugit afară gunoierul...şi... le-a spus românilor adevărul, adică Ie-a spus că Alexandru Suţţo e mort.

Şoferul: Trădătorul!

Bucătarul: Dar românii ce-au făcut?

Femeia de serviciu: Nu l-au crezut. S-au adunat în jurul lui şi...

Şoferul: Şi?

Femeia de serviciu: L-au omorît.

Şoferul: O, mi s-a luat o piatră de pe inimă.

Femeia de serviciu: Dar, cu toate astea, românii au spart toate ferestrele de la parter. Şi acum sparg uşa de Ia intrare.

Po 'tarul: Eu merg afară.

Bucătarul: Cum aşa?

Şoferul: încă un trădător. Vrei să ne trădezi şi tu la fel ca gunoierul?

Portarul: Nu asta-i intenţia mea.

Şoferul: Dar care-i?

Portarul: Ies afară cu revolverul la mine.

Şoferul: Eşti nebun.

Bucătarul: Te vor sfîrteca în bucăţi.

Portarul: Nu vă faceţi griji. Eu am un plan. Şoferul: Care-i?

Portarul: Voi trage cu revolverul înspre palat. Şoferul: în noi?

Portarul: Nu.

Şoferul: Dar în cine?

Bucătarul: In cine?

Şoferul: Căci în afară de noi aici nu mai e nimeni. Portarul: în domnitor.

Şoferul: Dar domnitorul e mort. Alexandru Suţţo e mort demult.

Portarul: Numai noi ştim asta, dar ei nu ştiu nimic. Ei habar nu au de asta.

Şoferul: Bună idee.

Bucătarul: Foarte bună.

Şoferul: Numai să nu-1 omori cumva. Vezi, fii foarte atent!

Portarul: Voi fi foarte atent.Vă promit!

Şoferul: Succes!

Bucătarul: Baftă!

Schimbare de cadru. Mulţimea asediază palatul prezidenţial.

Voci din mulţime: Jos domnitorull Jos Alexandru Suţţo I

Voci din mulţime: Vrem salarii la timp!

Portarul: Jos domnitorul! Jos Alexandru Suţţo! Voci din mulţime: Vrem pensii!

Portarul: Jos domnitorul! Jos Alexandru Suţţol Voci din mulţime: Vrem căldură! Voci din mulţime: Vrem apă caldă!

Se aud împuşcaturi.

Voci din mulţime: Ce s-a întîmplat?
Voci din mulţime: Au tras în domnitor.
Voci din mulţime: Au tras în Alexandru Suţţo. Voci din mulţime: L-au împuşcat pe domnitor.
Voci din mulţime: L-au împuşcat pe Alexandru Suţţo.
Voci din mulţime: L-au omorît?
Voci din mulţime: Domnitorul e mort?
Voci din mulţime: Domnitorul e mort?
Voci din mulţime: Alexandru Suţţo e mort? Portarul: E doar rănit.
Voci din mulţime: Unde e rănit?

Portarul: în umăr.

Din curtea palatului iese o maşină. La volan e şoferul, iar pe bancheta din spate e bucătarul care le face din mini oamenilor.

Voci din mulţime: în maşina asta e domnitorul. Asta e maşina domnitorului. Domnitorul e dus la spital. Alexandru Suţţo ne face din mină.

Portarul: Şi eu îl văd pe domnitor. Alexandru Suţţo e în maşină. Domnitorul ne flutură din mîini.

Voci din mulţime: Domnitorul este rănit la umărz dar e viu.

Voci din mulţime: Ural Domnitorul e viu! Voci din mulţime: Ura! Alexandru Suţţo e viu.

Gţiva poliţişti îl duc legat fedeleş pe un individ. E poliţistul care dimineaţa îşi dăduse votul pentru domnitor.

Voci din mulţime: Ăsta-i infractorul.

Voci din mulţime: Ăsta a tras în domnitor.

Voci din mulţime: Ăsta a tras în Alexandru Suţţo! Voci din mulţime:

Ticălosul. La zdup cu el! Voci din mulţime: Pe el!

Mulţimea tăbară asupra poliţistului care dimineaţa şi-a dat votul pentru domnitor pînă îl lasă într-o baltă de sînge, fară cunoştinţă.

Portarul: Domnilor, important este că domnitorul e viul

Voci din mulţime: Ura! Domnitorul e viu! Voci din mulţime: Ura ! Domnitorul e viu!

Voci din mulţime: Ura! Alexandru Suţţo e viu! Voci din mulţime: Trăiască domnitorul!

Voci din mulţime: Trăiască Alexandru Suţţo!

Lumea se împrăştie jeridtă. Şoferul se întoarce conducând maşina, pe bancheta din spate bucătarul îşi desface bandajul de la umăr, murdar de vopsea roşie. Portarul se întoarce pe jos. Cu toţii se aşază la masa faină

cu vodcă şi caviar.

Scena 6

în birou. La niasa plină cu vodcă şi caviar.

Portarul: S-a rezolvat.

Bucătarul: Bravo.

Portarul: Toată lumea s-a împrăştiat mulţumită că Alexandru Suţţo a rămas în viaţă.

Şoferul: Bravo! Bravo!

Portarul: Ziarele au şi scris deja despre atentat şi despre cum domnitorul a scăpat cu viaţă. Un ziarist a descris chiar cum s-a întîlnit cu Alexandru Suţţo după atentat. A scris că Alexandru Suţţo, chiar rănit, chiar în maşina care-1 ducea la spital, lucra asupra unui nou proiect social de-a ridica nivelul de viaţă al oamenilor.

Şoferul: Ziaristul ăsta este dat naibii. Probabil că vrea lot pentru casă. Ia

uită-te, nu e cererea lui pe masă?
Femeia de serviciu: E cererea lui.
Şoferul: Să mai bem un pahar de vodcă.
Bucătarul: Să mai bem.
Femeia de serviciu: Şi ce să fac cu cererea?

Şoferul: Arunc-o la coşul de gunoi!

Bate cineva la uşă. Intră femeia de serviciu.

Portarul: E o nouă problemă?
Femeia de serviciu: Da, e o nouă problemă. Un redactor de la televiziune vrea să-i ia un interviu domnitorului.

Se aude vocea redactorului de televiziune din anticameră.

Redactorul de televiziune: Vreau să-i iau un interviu lui Alexandru Suţţo care a supravieţuit unui grav atentat.
Şoferul: Spune-i că domnitorul e acum ocupat deoarece priveşte chiar acum

reportajul realizat de redactorul de televiziune care vrea să-i ia interviu.

Femeia de servdu iese în anticameră. îşi suflecă Justa fină ând i se văd coapsele.

Femeia de serviciu: Domnitorul e ocupat deoarece priveşte chiar acum, la televizor, reportajul dumneavoastră. De aceea, Alexandru Suţţo nu vă poate primi acum pe cînd eu v-aş putea primi.

Redactorul de televiziune: Atunci să mergem cît mai repede la mine. Doamne, ce fericit sînt să merg acasă, la mine, cu femeia de serviciu a domnitorului. Sînt pur şi simplu fericit. O, ce frumoasă sînteţi! Eu m-am îndrăgostit de dumneavoastră! Să mergem chiar acum Ia mine. Femeia de serviciu: Pentru moment, eu nu pot pentru că Alexandru Suţţo mai are nevoie de mine aici. Dar voi veni mai

tîrziu. Lăsaţi-mi adresa şi am să vin eu un pic mai tîrziu.

Redactorul pleacă privind-o cu admiraţie.

Femeia de serviciu: Redactorul a plecat... foarte fericit.

Femeia de serviciu iese cu o pungă de stide goale de vodcă.

Portarul: Of, am scăpat şi de ăsta.

Femeia de serviciu intră din nai cu o pungă plină de sticle nedestupaie încă.

Femeia de serviciu ***(punînd sticlele pline pe masă şi luîndu-le pe cele goale):*** **Au venit nişte bătrîni care vor să-i dea flori lui Alexandru Suţţo care a rămas în viaţă după atentat.**

Şoferul: Spune-le că domnitorul le mulţumeşte pentru flori şi îşi cere

scuze că nu îi poate primi pentru că ...e ocupat. Dă-le mai bine sandvişul ăla care a mai rămas pe masă şi spune-le că-i din partea domnitorului.

Femeia de serviciu iese şi peste o bucată de vreme intră din nou cu nişte caviar în nună.

Femeia de serviciu: Le-am dat sandvişul pe care s-au bătut cine să-l mănînce. Le-am spus că sandvişul e din partea lui Alexandru Suţţo. Au plecat foarte fericiţi.

Şoferul: Of, am scăpat şi de bătrînii ăştia. Florile aruncaţi-le la coşul de gunoi! Prieteni, să bem!

Scena 7

în cimitir.

Bucătarul *(în faţa momnntidid):* Alexandru Suţţo, au trecut patru ani

de cînd conduceţi România din această groapă. V-aţi descurcat bine. Felicitări, domnule Alexandru Suţţo.

Şoferul ***(m faţa morrmntuhâ):*** **Astăzi au loc noi alegeri. Şi noi tot pe dumneavoastră v-am propus, Alexandru Suţţo, pentru postul de domnitor.**

Bucătarul: Singura canditatură pe care am propus-o este tot a dumneavoastră. Alexandru Suţţo.

Şoferul: Da, altă canditatură mai bună nu avem. Bucătarul: Domnilor, alegerile s-au terminat. Şoferul ***(în faţa nvrmîntuLui.):*** **Domnule Alexandru Suţţo, dumneavoastră aţi fost ales din nou în fruntea României.**

Portarul ***(în faţa momântului):*** **Felicitări, domnule Alexandru Suţţo!**

Femeia de serviciu ***(stă îmbrăcată în blănuri în faţa momântului):***

Felicitări, domnule Alexandru Suţţo!
Şoferul: Prieteni, să bem!
Bucătarul: Ura!
Şoferul: Am învins din nou.
Portarul: Să bem!
Femeia de serviciu: Să bem!
Şoferul: Ce vreţi să bem?
Portarul: Dar ce ne puteţi propune?
Şoferul: Vin italienesc sau vin franţuzesc. Bucătarul: Mai întîi franţuzesc şi, după aceea,... Portarul: Vin italienesc.

Cortina

(Acest text se bazează pe o istorie reală care a avut loc în spaţiul carpato-danubian la 13 ianuarie 1821. Alexandru Suţţo a fost un personaj real, cunoscut absolut de toţi românii. De aceea, toate asemănările cu realitatea nu sunt deloc întîmplătoare.)

Personajele:

Surugiul
Bucătarul Spălătoreasă
Paharnicul
Ienicerul Gunoierul
Voci din mulţime

Nota: Varianta 2 - Autorul ne-a prezentat şi o altă variantă a piesei înscrisă la concura şi declarată râştig^tnarp. Am considerat

că e bine să o publicăm.

Scena I

Interiorul unei case. Toată lumea face curat. Se faoe seară. Contururile celor con fac curat aproape că nu se disting.

Surugiul: Nu am să mătur mai departe duşumeaua.

Bucătarul: Nu?

Surugiul: Nu.

Bucătarul: Dar e un ordin.

Surugiul: Mă doare în cot de toate ordinele, comenzile şi însărcinările din lume.

Bucătarul: Dă-i drumul că e interesant. Zi mai departe!

Surugiul: Eu am zis tot ce am avut de zis.

Bucătarul: Ce s-a întîmplat cu tine: ai lipsit cinci minute şi ai devenit, brusc, curajos, aşa cum nu ai fost niciodată pînă acum?

Surugiul: Eu am fost la closet. Pur şi

simplu am fost la closet să-mi satisfac nevoile.

Bucătarul: Şi asta explică tot? Cît de simplu e să ajungi un om îndrăzneţ.

Surugiul: Nu-i vorba despre asta.

Bucătarul: Dar despre ce-i vorba?

Surugiul: L-am văzut acolo pe Alexandru Suţţo. Bucătarul: Pe cine?

Surugiul: Pe Alexandru Suţţo.

Bucătarul: Şi de ce nu mi-ai spus de la bun început?

Surugiul: Am uitat

Bucătarul: El e în closet?

Surugiul: Da, e în closet.

Bucătarul: Dar el ne-a spus că se duce la agăţat femei în Băneasa şi că, atunci cînd se va întoarce, vrea ca toate încăperile să strălucească lună. înseamnă că nu a mai ajuns în Băneasa?

Surugiul: Se pare că nu a ajuns.

Bucătarul: E foarte bine, pentru că noi încă nu am terminat să facem curat,

iar el o să ne facă zile fripte pentru asta.

Surugiul: Deja nu o să ne mai facă nimic. Bucătarul: Ce vrei să spui cu asta?

Surugiul: Alexandru Suţţo e mort.

Bucătarul: Nici eu nu mai vreau să spăl mai departe duşumeaua. Mă doare în cot de ordinul lui Alexandru Suţţo. Toată lumea să se oprească din lucru pentru că această însărcinare nu mai este valabilă. Şi ce-a păţit?

Surugiul: I s-a oprit inima în loc în closetul din curte.

Bucătarul: Şi l-a scos cineva din closet?

Surugiul: Nu l-a scos nimeni. Bucătarul: Şi în ce closet e? Surugiul: în closetul din faţă.

Bucătarul: Du-te şi-l scoate din closet!

Surugiul: Eu?

Bucătarul: Da, tu.

Surugiul: Eu nu vreau să mă duc.

Bucătarul: De ce?

Surugiul: Pentru că, deja, mi-am satisfăcut nevoile. Bucătarul: Atunci trimite pe altcineva să-l scoată de acolo.

Surugiul: Bine.

Bucătarul: Urgent!

Surugiul: Ei, tu, vino încoa!

Paharnicul: Dar eu am treabă la masă.

Surugiul: Lasă masa aia în pace că sînt probleme mai importante de rezolvat.

Paharnicul: Vă ascult.

Surugiul: în timp ce făcea pipi, individului ăla i s-a oprit inima în loc.

Paharnicul: Pipi?

Surugiul: Da, pipi. Dar nu despre asta-i vorba, ci despre faptul că i s-a oprit inima în loc. Ai înţeles?

Paharnicul: Am înţeles.

Surugiul: Scoate-1 din closet şi adu-1 încoa.

Paharnicul: L-am scos.

Surugiul: Acum adu-1 în faţa noastră.

Paharnicul: E destul de greu.

Surugiul: Fă şi tu un efort.

Paharnicul: Bine.

Bucătarul: încheie-i şliţul!

Paharnicul: Eu?

Bucătarul: Da, tu.

Paharnicul: Eu nu pot să-i închei şliţul unui...tip.

Surugiul: Dar e un individ mort.

Paharnicul: Cu atît mai mult.

Surugiul: înseamnă că eşti un tip cam pudic, nu-i aşa?

Paharnicul: Aşa e. Tot timpul am fost aşa. De ce aş fi acum altfel? Am şi eu în viaţă nişte principii ale mele pe care le respect. De ce le-aş încălca anume acum?

Spălătoreasă: Pot să-i închei eu şliţul.

Bucătarul: încheie-1.

Spălătoreasă: Domnilor, dar ăsta-i Alexandru Suţţo? Nu-i aşa că-i Alexandru Suţţo?

Bucătarul: Ai dreptate.

Surugiul: Aşa e.

Bucătarul: într-adevăr, e Alexandru

Suţţo.

Paharnicul: E Alexandru Suţţol Cît de ciudat e că nu l-am recunoscut de la bun început.

Spălătoreasă: Dumnezeule, acesta e Alexandru Suţţo!

Paharnicul: Niciodată în viaţă nu mi-aş fi imaginat că acesta e Alexandru Suţţo.

Spălătoreasă: Uluitor!

Surugiul: Lăsaţi vorba şi aşezaţi-1 pe scaun pe Alexandru Suţţo.

Paharnicul: Pe scaunul lui.

Surugiul: Bineînţeles, pe al lui.

Spălătoreasă: Bine, îl aşezăm.

Paharnicul aşază cadavrul lui Alexandru Suţţo pe scaun. Surugiul şi bucătarul încep o partida de zaruri.

Surugiul: Acum e serviciul tău.

Bucătarul: Fii pe fază.

Paharnicul: Domnule, şi ce fac eu mai departe cu Alexandru Suţţo?

Surugiul: Cu cine?

Paharnicul: Cum, cu cine? Cu Alexandru Suţţo căruia i s-a oprit inima în loc în vreme ce se pişa.

Surugiul: Dar care-i problema?

Paharnicul: El alunecă de pe scaun.

Bucătarul: Ia-1 în braţe.

Paharnicul: Nu pot să-l iau în braţe.

Surugiul: Dar acum e o situaţie mai specială.

Paharnicul: Am şi eu nişte principii ale mele pe care nu le încalc niciodată. De ce le-aş încălca acum?

Spălătoreasă: îl pot lua eu în braţe pe Alexandru Suţţo.

Bucătarul: Ia-ll

Paharnicul: Ce dezmăţată eşti! Mă dezamăgeşti!

Surugiul *(i se adresează bucătarului):* îţi închipui, Alexandru Suţţo stă în faţa noastră şi nu ne mai spune nimic.

Bucătarul: Nu-mi pot crede ochilor.

Surugiul: Alexandru Suţţo care tuna mereu şi fulgera tot timpul cînd era

cazul şi cînd nu era, acum tace mîlc. Acum stă în faţa noastră şi nu mai zice absolut nimic.

Bucătarul: Acum noi jucăm zaruri, iar Alexandru Suţţo ne priveşte de pe scaunul ăsta fără măcar a crîcni ceva. Este prima dată în viaţă cînd jucăm zaruri de faţă cu Alexandru Suţţo, şi tot pentru prima dată în viaţă el nu ne mai cere nimic: nici să-i aducem de mîncare, de băut, să-l dezbrăcăm, să-i aducem femei şi muzicanţi, să-i facem vînt cu evantaiul sau mai ştiu eu ce. El nu ne mai ordonă nimic.

Bucătarul: Alexadru Suţţo, după cum se vede, poate fi şi un om de treabă.

Spălătoreasă: Alexandru Suţţo alunecă. Nu-1 mai pot ţine în braţe.

Paharnicul: Nici eu.

Surugiul: Lăsa-ţi-1 să cadă. Paharnicul: Acum pot să plec?

Bucătarul: Nu.

Paharnicul: Atunci am să stau.

Spălătoreasă: Nu sînteţi împotrivă să

mă întind alături de Alexandru Suţţo?
Bucătarul: Nu, bineînţeles.
Surugiul: Dumnezeule, dar ce-o să facem acum? Bucătarul: Ce-ai în vedere?
Surugiul: Sîntem pierduţi.
Bucătarul: De ce crezi asta?
Surugiul: Pentru că, dacă românii vor afla că Alexandru Suţţo nu mai e în viaţă, s-a zis şi cu noi. Noi nu ştim nici să citim sau să scriem prea bine, la fel cum nu prea ştia nici Alexandru Suţţo, astfel încît noul domnitor nu o să ne mai ţină pe lîngă el.
Bucătarul: Şi nu ştim bine nici o limbă.
Surugiul: Nici măcar limba maternă nu o cunoaştem prea bine. Căci, în ultimul timp, mai vorbeam în română doar cu caii mei.
Bucătarul: Nici pe mine noul domnitor nu o să mă ţină pe lîngă el, deoarece nici bucătăria grecească, nici cea turcească, dar nici cea românească nu o ştiu prea bine. Ştiu doar să

mănînc. Aici m-a băgat spălătoreasă care e iubovnica mea şi care se culca cu Alexandru Suţţo. După ce m-am aranjat eu aici, te-am adus şi pe tine încoace, culegîndu-te de pe drumuri. Ţii minte?

Surugiul: Ţin minte, bineînţeles, deoarece spălătoreasă este soţia mea.

Bucătarul: Acum e însă foarte nasol, căci ea nu va mai avea cu cine se culca. Oare ce ne vom face? Surugiul: Important este ca românii să nu ştie că

Alexandra Suţţo nu mai e în viaţă.

Bucătarul: Dar dacă românii vor întreba unde e

Alexandru Suţţo, ce-o să le spunem?

Surugiul: Va trebui să nu le spunem nimic. Bucătarul: Ba nu, va trebui să le spunem tuturor că e mort cît încă nu au aflat din alte surse. Du-te şi anunţă-Ie românilor vestea moTţii lui Alexandru Suţţo.

Paharnicul: Eu? Bucătarul: Da, tu.

Paharnicul: Mă duc. Surugiul: Nu te du.

Paharnicul: Nu mă duc.
Bucătarul: Trebuie să le spunem românilor că Alexandru Suţţo a murit. Du-te şi le spune românilor că Alexandru Suţţo a muriţi Paharnicul: Mă duc.
Surugiul: Nu trebuie să le spunem nimic. Nu te du
nicăieri şi nu le spune nimic!
Paharnicul: Nu mă duc nicăieri şi nu le spun nimic. Surugiul: Nici un român nu trebuie să afle că Alexandru Suţţo a murit. Nici măcar unul. Cu atît mai mult turcii, căci s-ar putea să-i ia caftanul înapoi. De asta depinde soarta noastră de mai departe. Numai aşa ne putem păstra privelegiile pe care le avem acum: să mîncăm, să bem şi să chefuim pe degeaba, oricît ne-am dori. Acum nimeni nu o să ne mai ceară să facem ceva - să înhămăm sau să deshămăm caii, să facem mîncare şi s-o servim la masă, să-l descălţăm de bocanci, să-l

dezbrăcăm de haine, să rînim grajdul sau să-i turnăm vin în pahare. Acum putem să huzurim şi noi în voie.

Bucătarul: Crezi?

Surugiul: Bineînţeles. Vom putea însă să profităm de situaţia asta numai dacă vom ascunde de toţi că Alexandru Suţţo e mort.

Bucătarul: Trebuie să ne gîndim şi la alte soluţii.

Surugiul: La care? Sau vrei din nou să fii sluga nu ştiu cui şi să te speteşti din zori şi pînă noaptea tîrziu?

Bucătarul: Fără doar şi poate că nu vreau.

Surugiul: Atunci lasă vorba şi aruncă zarurile. Este serviciul tău.

Bucătarul: Scopul meu este să cîştig toate partidele pe care le joc cu tine.

Surugiul: Şi eu tot asta mi-am propus.

Bucătarul: Atenţie! Eu merg!

Paharnicul: Domnilor, dar cu caftanul lui Alexandru Suţţo ce facem?

Bucătarul: Dar ce s-a întfmplat cu caftanul lui?

Paharnicul: Spălătoreasă l-a dezbrăcat de caftan pe Alexandru Suţţo. Şi sub caftan, el e îmbrăcat în haine europeneşti. Culmea! Nouă ne cerea să purtăm haine turceşti, iar el, uite ce făcea, purta pe dedesupt haine europeneşti. Vă închipuiţi aşa ceva?

Bucătarul: Ciudat de tot

Surugiul: Dumnezeule, ce perfid era!

Paharnicul: Pînă acum, nu am văzut niciodată în viaţa mea haine europeneşti.

Bucătarul: Nici eu nu am văzut, dar pe mine nici nu mă interesează.

Paharnicul: I-aş putea lua eu hainele europeneşti? Surugiul: Ia-le!

Paharnicul: Şi sacoul, şi pantalonii, şi cămaşa?

Surugiul: Da. Şi sacoul, şi pantalonii, şi cămaşa. Bucătarul: Numai să le îmbraci sub alea turceşti. Paharnicul: Bine.

Surugiul: Ceasul de la mîna dreaptă a lui Alexandru Suţţo însă, dă-mi-I mie.

Paharnicul: Doamne, ce curioase mai sunt!

Bucătarul: Iar mie lanţul de aur de la gîtul lui Alexandru Suţţo.

Paharnicul: Luaţi-le! Eu însă am să mă îmbrac chiar acum în hainele europeneşti ale lui Alexandru Suţţo. Am să-i îmbrac chiar şi chiloţii săi europeneşti.

Surugiul: îmbracă-i!

Paharnicul: Niciodată nu am purtat asemenea haine! Dumnezeule, ce sacou negru! Ce pantaloni! Ce cămaşă! Ce chiloţi!

Bucătarul: Acum stai jos Ungă ei.

Paharnicul: Nu mă aşez ca să nu-mi şifonez hainele mele noi, de stofă.

Bucătarul: Stai jos, ţi-am spus.

Paharnicul: Mă aşez, dar nu alături de ei. Mă aşez în pirostrii. Am şi eu anumite principii în viaţă pe care nu vreau să le încalc chiar acum.

Bucătarul: Vreau ceva să beau.

Surugiul: Şi eu.

Bucătarul: Adă-ne o şampanie din lada de lîngă geam.

Paharnicul: Dar aia e şampania lui Alexandru Suţ(o pe care a pregătit-o pentru cheful din seara asta. E şampania lui Alexandru Suţţo.

Bucătarul: Blegule, Alexandru Suţţo nu mai e! Paharnicul: Exact, nu mai el

Bucătarul: Atunci?

Paharnicul: Vă aduc îndată. Şi cu mortu ce să fac? Surugiul: Are grijă de el spălătoreasă.

Paharnicul: Vin îndată.

Paharnicul se întoarce cu o sticlă de şampanie.

Bucătarul: Să bem pentru domnitorul nostru. Surugiul: Să bem pentru domnitorul nostru. Bucătarul: Să bem pentru domnitorul nostru care a murit de trei zile. Să bem pentru Alexandru Suţţo.

Surugiul: Noroc, măria ta!

Bucătarul: Toarnă-i şi lui Alexandru Suţţo un pahar de şampanie în gură!

Paharnicul: Dar oare el vrea...şampanie?

Bucătarul: Sigur că vrea.

Surugiul: închină şi tu un pahar, cu noi. Alexandru Suţţo!

Bucătarul: în sfirşit, acum am şi eu posibilitatea să beau cu Alexandru Suţţo!

Surugiul: Şi eu pentru prima dată în viaţă am să ciocnesc cu Alexandru Suţţo!

Bucătarul: Tu de ce nu bei cu noi pentru Alexandru Suţţo?

Paharnicul: Pentru că eu, de felul meu, nu prea beau şampanie.

Bucătarul: Eşti cam fricos, bătrîne. Stai cam prost la capitolul curaj şi îndrăzneală politică. Bea un pahar de şampanie împreună cu Alexandru Suţţo.

Surugiul: Nu te uita la copacul din faţă,

unde te-ai pişat un pic mai înainte, ci la Alexandru Suţţo.

Bucătarul: Uită-te în ochii Iui Alexandru Suţţo. O asemenea ocazie nu o să se mai repete degrabă.

Paharnicul: Dar el are ochii închişi.

Bucătarul: Stai că am să-i ridic eu pleoapele! Aşa! Acum uită-te în ochii lui!

Surugiul: Priveşte-1 măcar o dată în viaţă în ochi pe Alexandru Suţţo.

Paharnicul: îl privesc.

Surugiul: Minţi!

Bucătarul: De ce nu-1 priveşti în ochi pe Alexandru Suţţo?

Paharnicul: Pentru că mi-e frică.

Bucătarul: Nu trebuie să-ţi fie. Domnitorul nostru în faţa căruia şi noi tremuram altădată de frică, acum e mort.

Surugiul: Acum sîntem liberi să facem ce vrem. Uite, de exemplu, eu am să mă aşez pe scaunul pe care stătea el tot timpul şi nu o să mi se întîmple

nimic şi nimeni nu o să-mi spună nimic. Crezi?

Paharnicul: Oare chiar să ai tu atîta curaj? Surugiul: Am.

Surugiul se aşează, pe scaunul pe care, de obicei, stătea Alexandru Suţţo.

Surugiul: Ei, a crăpat cerul?

Paharnicul: Nu.

Surugiul: Mi-a zis cineva ceva?

Paharnicul: Nimeni nu ţi-a zis nimic.

Surugiul: Şi Alexandru Suţţo?

Paharnicul: Nici*Alexandru Suţţo nu ţi-a zis nimc.

Surugiul: Dar de ce nu mi-a zis nimic. Paharnicul: Nu ştiu exact.

Surugiul: Nu mi-a zis nimic pentru că nu are curaj. Acum toamă-mi şampanie în cupa lui. Vreau să beau şampanie din cupa lui.

Paharnicul: Dar, totuşi, asta e cupa lui.

Surugiul bea şampanie din cupa lui Alexandru Suţţo.

Surugiul: A ripostat în vreun fel?

Paharnicul: Nu.

Surugiul: Acum putem face ce vrem pentru că suntem slugi libere. Acum nu mai avem cui să-i dăm socoteală.

Bucătarul: Sîntem slugi libere! Putem să bem chiar şi şampanie de faţă cu Alexandru Suţţo şi chiar împreună cu Alexandru Suţţo. Ia toamă-i, din nou, un pahar de şampanie lui Alexandru Suţţo în gură pentru că vreau ca el, măcar o singură dată în viaţă, să se îmbete împreună cu noi. Sănătate, măria ta! Sănătate! Vreau să-l îmbătăm, aşa cum ne îmbăta şi el pe noi, şi să rîdem de el. Toamă-i toată şampania în gură.

Surugiul îi toarnă toată şampania lui Alexandru Suţţo în gură.

Surugiul: Nu ştiu de ce, dar eu simt o dorinţă nebună să-l scuip în faţă pe Alexandru Suţţo, aşa cum făcea şi el cînd se îmbăta.

Bucătarul: Scuipă-ll

Surugiul îl scuipă în faţă.

Surugiul: Acum scuipă-1 şi tu pe Alexandru Suţţo între ochii

Paharnicul: Eu?

Surugiul: Da, tu!

Paharnicul: îl scuip.

Surugiul: Nu l-ai scuipat cum trebuie. L-ai scuipat cu ochii închişi şi scuipatul tău a nimerit în altă parte. Ai nimerit în coşul de gunoi.

Bucătarul: Ce-i cu tine? De ce tremuri?

Surugiul: încă îţi mai este frică de Alexandru Suţţo?

Paharnicul: Un pic.

Bucătarul: Nu are de ce să-ţi fie frică.

Surugiul: Nu are de ce să-ţi fie frică pentru că Alexandru Suţţo e mort.

Paharnicul: Ştiu asta, dar, oricum, nu ştiu de ce mi-e teamă.

Surugiul: Uite, ca să te convingi că nu are de ce să-ţi fie teamă, am să-I scuip, din nou, şi Alexandru Suţţo nu o să zică nici mflc, ba chiar o să-i placă. Aşa. îmi adun toată saliva în gură. Fac doi paşi spre Alexandru Suţţo. Mă apropii. Şi... L-am scuipat! Ura! L-am scuipat din nou în faţă pe Alexandru Suţţo! Ura! Doamne, ce tare sînt şi ce curajos! Iată aşa ar trebui să-l scuipi şi tu. Hai, încearcă.

Sururgud îşi suflecă mîimle şi îl scuipă din nou.

Bucătarul: Bravo!

Paharnicul: Sînt gata să-l scuip şi eu în faţă pe Alexandru Suţţo.

Bucătarul: Acum va trebui să aştepţi un pic., .la coadă. Acum e rîndul meu.

Surugiul: Şi, după aceea, al meu.

Surugiul şt ***bucătarul îl scuipă, pe rind, pe Alexandru Suţţo.***

Bucătarul: Nu ştiu de ce, dar am chef să-i ard şi o palmă lui Alexandru Suţţo.

Surugiul: Arde-i!

Bucătarul îi arde o palmă, Jură să se uite însă la Alexandru Suţţo.

Bucătarul: Palma asta e pentru că îmi cereai să-ţi spăl în fiecare seară picioarele. De acum încolo, sper că nu ai să-mi mai ceri să-ţi spăl picioarele!

Surugiul: Bravo!

Paharnicul: Şi eu vreau să-i lipesc una.

Surugiul: Stai la coadă.

Bucătarul: Acum am să-i trag şi un picior în burtă lui Alexandru Suţţo. Aşa. Ticălosule, să ţii minte şi să nu mă mai pui mult să-ţi spăl vasele, noaptea, aşa cum ai făcut-o acum patru zile, cînd m-ai trezit din somn

şi mi-ai cerut să spăl toate farfuriile murdare din casă. Aşa. Nenorocitule, piciorul ăsta e pentru faptul că m-ai făcut ţăran. Lepră ce eşti!

Bucătarul îi arde pidoare în burtă.

Spălătoreasă *(transpirată, îl trage într-o parte):* Asta-i prea de tot.

Bucătarul: Cum aşa?

Spălătoreasă *(transpirată, îndepărtîndu-l de Alexandru Suţţo):* Oricum, Alexandru Suţţo încă mai e domnitorul nostru.

Bucătarul: Că bine zici...

Bucătarul o îtribrăţişează, o îmbrăţişează cu patimă.

Surugiul: Ba-te cineva în poartăt

Bucătarul *(către paharnic):* Du-te şi vezi cine-i!

Paharnicul: A venit soţia lui Alexandru Suţţo şi vrea să intre încoace.

Surugiul: Ce să facem?

Bucătarul: Nu ştiu.

Surugiul: Să-i spunem care-i situaţia sau nu? Bucătarul: Să-i spunem.

Surugiul: Ba nu, ea nu trebuie să ştie nimic. Bucătarul: Dar ea este soţia lui Alexandru Suţţo? Surugiul: Mare lucru!

Bucătarul: Du-te şi spune-i!

Paharnicul: Dar ea deja a plecat.

Surugiul: Aşa de repede?

Paharnicul: A plecat cu... ibovnicul ei.

Bucătarul: Nu i-ai spus că soţul ei e... mort?

Paharnicul: Nu.

Bucltarul: De ce?

Paharnicul: Pentru că nu m-a întrebat.

Surugiul: Bravo. E bine că nu a aflat, căci s-ar fi putut să le povestească şi altor... ibovnici de-ai ei, astfel încît vestea ar fi putut ajunge şi la urechile boierilor, iar apoi a turcilor, iar aceştia ar fi putut să-i retragă caftanul şi atunci s-ar fi zis cu noi.

Bucătarul: Că bine zici.

Surugiul: Alexandru Suţţo este singura noastră şansă.

Bucătarul: Domnitorul nostru mort este salvarea noastră.

Surugiul: Este singura noastră garanţie c-o să trăim fără griji şi mai departe.

Bucătarul: Şi să huzurim în voie, aşa cum o să ne taie capul.

Surugiul: Vom chema femei, vom aduce vin, muzicanţi şi mîncare cît o să ne poftească inima pentru care nu vom plăti un sfanţ. Căci cine ar îndrăzni să-i ceară bani domnitorului?

Paharnicul: Nimeni.

Surugiul: Vom da o raită prin oraş şi pe femeile cele mai frumoase le vom aduce încoace, indiferent că sunt sau nu măritate.

Paharnicul: Aşa cum obişnuia şi Alexandru Suţţo. Bucătarul: Anume aşa.

Surugiul: Dar pentru asta trebuie să ne purtăm aşa de parcă Alexandru Suţţo mai e în viaţă, iar noi nu facem nimic

altceva decît că-i executăm comenzile. Aţi înţeles?
Bucătarul: Am înţeles.
Paharnicul: Domnitorul nu e mort. Domnitorul nostru, adică cadavrul ăsta, e viu. Alexandru Suţţo e viu, o duce bine mersi, poartă turban şi joacă zaruri... cu nişte femei.
Surugiul: Domnule Alexandru Suţţo, mai vreţi ceva? Cît vă gîndiţi, să aştept în spatele dumneavoastră? Bine, măria ta. Bine, aştept.

După ce îşi spune replica, U scuipă în faţă.

Bucătarul: Dar poate vreţi să mîncaţi? Căci de trei zile nu aţi mai luat nimic în gură. Ce aţi vrea să vă pregătesc pentru diseară? Un curcan umplut? Bine, măria ta. Mă duc la bucătărie să-l pregătesc. La cină să le chem şi pe fete? Dar din ce cartier? Bine, măria ta, am să le chem pe cele din Cotroceni.

După ce îşi spune replica, îl scuipă înjaţă.

Surugiul: Dar poate aţi vrea să vă plimb cu răd- vanul prin oraş. Vreţi?

Bucătarul: Vrea, bineînţeles că vrea. Arde de nerăbdare să se plimbe în după-amiaza asta prin Bucureşti ca să pună ochii pe femeile pe care nu le-a avut încă.

Surugiul: Atunci am să pregătesc rădvanul.

Bucătarul: Chiar ar fi bine să ieşi cu rădvanul lui Alexandru Suţţo prin oraş ca oamenii să-l vadă şi să-l ovaţioneze, iar femeile să fugă din calea lui, speriate *(de odăi lumii)* că domnitorul a ieşit în oraş. Vezi, pescuieşte şi tu cîteva gospodinei Surugiul: Căluţilor, veniţi la tata.

Surugiul înhamă caii.

Surugiul: Să-l urc şi pe el în trăsură.

Bucătarul: Nu-i nevoie căci, oricum,

geamurile sunt acoperite. Lumea o să-i vadă rădvanul şi, automat, o să creadă că înăuntrul e Alexandru Suţţo.

Surugiul: Am plecat. Haide, căluţilorl

Surugiul nnmnd rădvanul prin oraş.

Surugiul: La o parte că trece domnitorul.
Surugiul: Făceţi-i drum domnitorului.
Surugiul: Ce problemă aveţi? Am să-i spun domnitorului. Toate jalbele mi le puteţi da mie. Diseară, Domnitorul o să ia cunoştinţă de ele.
Surugiul: Măria ta, lumea vă doreşte sănătate. Oameni buni, domnitorul vă salutăl

Mai mulţi oameni, adunaţi Ia marginea drumului, aplaudă cînd trece pe lingă ei rădvanuL

Voci din mulţime: în rădvan e

domnitorul. Alexandru Suţţo ne face din mină. Asta e mîna domnitorului.

Voci din mulţime: Şi eu îl văd pe domnitor. Alexandru Suţţo e în rădvan. Domnitorul ne flutură din mîini. Astea-s mîinile domnitorului.

Lumea aleargă după trăsură să sărute nâinUe domnitorului.

Voci din mulţime: Trăiască Alexandru Suţţol Voci din mulţime: Trăiască Alexandru Suţţo!

Voci feminine din mulţime: Da, vreau să vin, măria ta, dar bărbatul meu e lingă mine. Vin numai dacă îl luaţi şi pe el.

Surugiul se întoarce la curte.

Bucătarul: Cum a fost plimbarea? Surugiul: Minunată.

Bucătarul: Şi cum s-a simţit măria sa?

Surugiul: Foarte bine. A spus bancuri tot drumul. Bucătarul: Şi oamenii?

Surugiul: L-au ovaţionat tot timpul, cu toate că, din cauza lui, o duc foarte rău, iar eu lucrul ăsta nu l-am înţeles niciodată, dar, cu atît mai bine e pentru noi. Pe unde treceam, valahii, mulţi dintre ei în zdrenţe, se adunau la marginea drumului şi strigau - Trăiască Alexandru Suţţo! Trăiască Alexandru Suţţo!

Bucătarul: Minunat. Asta şi trebuia să demonstrăm: că Alexandru Suţţo e în viaţă şi că eventualele zvonuri care ar putea să apară despre moartea sa sunt nişte tîmpenii. Şi femeile?

Surugiul: Cîteva s-au aruncat singure în rădvan, chiar din mîinile bărbaţilor lor, strigînd însă că au fost răpite, bărbaţii lor nu s-au amărît prea tare şi s-au dus fericiţi la circiumă, fericiţi că au mai scăpat de ele un pic.

Bucătarul: Şi ce-ai mai aflat?

Surugiul: Am aflat că astăzi se adună divanul. Bucătarul: în ce problemă?

Surugiul: Ca să-l confirme pe vechiul

domnitor sau ca să-l propună pe unul nou.

Bucătarul: Am sfeclit-o!

Surugiul: Nu cred.

Bucătarul: Dar, după lege, el ar trebui să ia parte la întrunirea divanului.

Surugiul: Da, ar trebui să ia parte, dar noi o să le spunem că la Alexandru Suţţo a venit în vizită trimisul sultanului să discute despre viitorul Valahiei şi că, din această cauză, nu poate veni la adunarea boierilor. Du-te şi le spune asta boierilor.

Bucătarul: Şi dacă nu o să mă creadă?

Surugiul: Cheamă muzicanţii, gospodinele şi ţigăncile! Să cînte muzica!

Bucătarul: I-am chemat. Dar nu înţeleg cu ce ne-ar putea ajuta ei.

Surugiul: Totdeauna, cînd vine trimisul sultanului, Alexandru Suţţo face nişte chefuri monstru. Ei bine, auzind muzica, toată lumea o să creadă că ei

chefuiesc.

Bucătarul: E o propunere ingenioasă. Muzicanţi, începem chiolhanul. E ordinul domnitorului. Cîntaţi ceea ce-i place domnitorului!

Surugiul: Noi vom avea numai de cîştigat de pe urma acestui chef.

Bucătarul: Ai perfectă dreptate. Mă duc să le spun boierilor că Alexandru Suţţo nu poate veni la divan pentru că s-a întîlnit cu trimisul porţii şi discută despre viitorul ţării noastre suferinde.

Surugiul *(i se adresează paharnicului):* Ascultă, bătrîne, celor care vor bate la poartă şi vor întreba de Alexandru Suţţo să le spui că...

Paharnicul: Da, chiar ce să le spun?

Surugiul: Spune-le că domnitorul are o discuţie foarte importantă cu trimisul porţii despre viitorul Valahiei.

Paharnicul: Şi dacă o să bată la poartă însuşi trimisul porţii?

Surugiul: Spune-i că Alexandru Suţţo s-

a dus la şedinţa divanului.

Paharnicul: Bine.

Surugiul: Important este ca nimeni să nu ştie adevărul. Du-te şi lansează zvonul în mulţime!

Paharnicul: Mă duc.

Iese pe uliţă.

Paharnicul: Domnitorul discută cu trimisul porţii despre viitorul ţării noastre suferinde *(strigă).* Cadavrul lui s-a cam împuţit rău *(pentru sine).* Domnitorul discută cu trimisul porţii despre viitorul Valahiei noastre iubite, despre independenţa principatului nostru, despre construirea primei şosele în Bucureşti şi despre democraţie *(strigă)!* Români, Alexandru Suţţo dă un chef în cinstea venirii trimisului porţii! Alexandru Suţţo vă doreşte petrecere plăcută!

Surugiul: Ţi-ai făcut datoria?

Paharnicul: Da, mi-am făcut datoria. Cînd însă mă întorceam l-am văzut pe gunoier intrînd. El ştie ceva?

Surugiul: Nu cred, căci el e beat tot timpul... Stă în cocioaba din spate şi bea zi şi noapte... Şi tu te-ai întors?

Bucătarul: Da, am venit să-i spun măriei sale că divanul deja s-a întrunit şi că lumea îi urează negocieri reuşite în convorbirile sale cu trimisul porţii. Lumea are toată încrederea în capa-cităţile sale de-a întoarce discuţiile spre binele Valahiei.

Surugiul: Şi cum credeţi că se va încheia divanul? Pe cine o să-l aleagă?

Bucătarul: Zvonul lansat o să ne ajute foarte mult. Paharnicul: Ce vrei să spui cu asta?

Bucătarul: Boierii o să-I aleagă, din nou, pe Alexandru Suţţo, fără să ştie că e mort de trei zile, şi fără să bănuiască că aleg în fruntea Valahiei un hoit

Surugiul: Nu contează că e hoit, important este să-l aleagă.

Bucătarul: Sunt sigur că-1 vor alege. Măria ta, nu-ţi fă griji, căci tot matale vei fi ales domnitor al tuturor valahilor.

Surugiul: Şi dacă vor afla turcii că domnitorul e mort?

Bucătarul: Nu au de unde afla.

Paharnicul: Au venit ţigăncile!

Bucătarul: Cheamă-le încoa!

Surugiul: Muzica, să cînte muzica mai tare! Bucătarul: Fetiţelor, ia să vedem cum dansaţi voi. Surugiul: Măria ta, dumneavoastră nu vreţi să dansaţi cu fetele? Puteţi dansa cu femeile măritate, dar puteţi dansa şi cu ţigăncile. Nu VTeţi? Vă priveşte. Dar nişte vin doriţi? Nici vin nu doriţi? Bine, măria ta. Fetelor, hai scoteţi-mi hainele, ce mai aşteptaţi! De exemplu, tu. Ei şi ce dacă se uită soţul tău la tine?, dezbracă-mă de haine. Bravo, te-ai descurcat foarte bine!

Paharnicul: Bate cineva la poartă. Să mă duc să văd cine-i?

Surugiul: Du-te.

Paharnicul: E... crîşmarul.

Surugiul: Şi ce vrea? Paharnicul: Are veşti proaste!

Surugiul: Ce s-a întîmplat? Paharnicul: S-a ridicat poporul.

Surugiul: Cum aşa? Paharnicul: Nu ştiu cum.

Surugiul: Fetelor, lăsaţi-ne un pic singuri. Domnitorul o să vă cheme un pic mai tîrziu. Zi mai departe!

Paharnicul: Tudor Vladimirescu a trecut Oltul.

Surugiul: Nasol.

Paharnicul: Toate satele pe unde trece i se alătură. Surugiul: Şi unde se îndreaptă?

Paharnicul: Spre Bucureşti.

Surugiul: Şi ce vrea?

Paharnicul: Capul boierilor.

Surugiul: Şi de ce vine spre Bucureşti?

Paharnicul: Să-i ceară ajutor lui Alexandru Suţţo pentru a-i stîrpi pe boieri. El vrea să se vadă şi să vorbească cu Alexandru Suţţo.

Surugiul: Nasol.

Bucătarul: Groaznic.

Surugiul: Dacă valahii vor afla că Alexandru Suţţo nu mai este, s-a zis cu noi.

Bucătarul: Şi ce să facem?

Surugiul: Pentru început, nimeni nu trebuie să mai intre şi să mai iasă afară din palat. E un ordin!

Paharnicul: Am înţeles.

Surugiul: Căci, dacă Vladimirescu va afla că Alexandru Suţţo e mort, va ocupa Bucureştiul şi se va proclama domnitor, iar noi o vom sfîrşi în ţeapă.

Bucătarul: Şi ce să facem?

Surugiul: Mă gîndesc şi eu la asta. Aha, zi-i cîrciu- marului să le spună pandurilor că domnitorul e de partea

lor şi că-i aşteaptă la Bucureşti.

Bucătarul: Eşti nebun?

Surugiul: Ba nu, exact aşa să le spună. Şi încă ceva...

Paharnicul: Da, te ascult.

Surugiul: Transmiteţi-le oamenilor din stradă cîte o sticlă de vodcă şi spuneţi-le că e din partea lui Alexandru Suţţo. Boierilor însă trebuie să le spunem că Alexandru Suţţo e împotriva lui Tudor Vladimirescu.

Bucătarul: Mă duc eu să le spun.

Paharnicul ***(iese ajura ai o ladă de vodcă şi strigă):*** **Vodcă din partea lui Alexandru Suţţo. Vodcă din partea domnitorului.**

Paharnicul: Mai am o veste proastă.

Surugiul: Dă-i drumul!

Paharnicul: Dinspre răsărit vine zavera. Bucătarul: Ce facem acum, dragi simpatrioţi? Surugiul: E mai rău decît îmi puteam imagina. Paharnicul: Ei vor să se întîlnească cu domnitorul ca să-l

convingă să întoarcă armele împotriva turcilor.

Surugiul: Şi ei vin spre Bucureşti?

Paharnicul: Da, vin spre Bucureşti.

Surugiul: Foarte nasol.

Bucătarul: Poate ar fi bine să le cerem ajutor turcilor.

Surugiul: Nu. Nicidecum.

Bucitarul: De ce?

Surugiul: Pentru că turcii o să vrea să se întîlnească cu domnitorul. Iar domnitorul e mort..., şi atunci... ştiţi ce se va întimpla mai departe.

Bucitarul: Dar ce să facem?

Surugiul: Să-i spunem lui Ipsilanti că domnitorul susţine zavera şi că-1 aşteaptă la Bucureşti ca să se întîlnească cu el. Nu-i aşa, măria ta, că vrei să te întîlneşti cu Ipsilanti?

Bucitarul: Vrea, bineînţeles că vrea.

Surugiul: Transmiteţi-le peruca lui Alexandru Suţţo pe care el o ţinea ascunsă în safeu ca să fie pregătit

dacă, brusc, s-ar fi schimbat timpurile. Acesta e un semn clar că domnitorul e cu ei şi îi aşteaptă.

Paharnicul: Mai am o veste proastă.

Surugiul: Te ascultăm!

Paharnicul: Vladimirescu şi Ipsilanti s-au unit şi se îndreaptă spre Bucureşti.

Surugiul: Groaznic.

Paharnicul: Pînă diseară s-ar putea să fie în Bucureşti.

Bucătarul: Nasol de tot.

Paharnicul: Pînă diseară mai e mult. Acum trebuie să vedem ce facem cu nevastă-sa?

Bucătarul: La ce te referi?

Paharnicul: Ea, din nou, a venit.

Surugiul: Unde-i?

Paharnicul: La poartă.

Surugiul: Nu o lăsa să intre.

Paharnicul: Mă tem să nu facă scandal.

Bucătarul: Ea ar putea să ne strice toate socotelile. Paharnicul: Ea vine încoace.

Surugiul: Ne-am ars.
Bucătarul: Totul e pierdut.
Spălătoreasă: Domnilor, nu vă faceţi probleme. Surugiul: Cum aşa?
Spălătoreasă: Ea îşi caută aici ibovnicul.
Bucătarul: Şi nu pe soţul ei?
Spălătoreasă: Nu.
Surugiul: Dar ea ştie că soţul ei a murit?
Spălătoreasă: Ştie.
Surugiul: Şi ce are de gînd să facă?
Bucătarul: Chiar, ce are de gînd să facă?
Spălătoreasă: Soţia domnitorului e de acord.... Surugiul: Cu ce e de acord?
Bucătarul: Da, cu ce e de acord?
Spălătoreasă: E de acord să păstreze tăcerea.
Surugiul: Ea nu va spune nimănui că Alexandru Suţţo a murit?
Spălătoreasă: Nimănui.
Surugiul: Nici măcar amanţilor ei?
Spălătoreasă: Nici măcar amanţilor ei.
Bucătarul: Eşti sigură de asta?
Spălătoreasă: Bineînţeles. Dar, cu o singură condiţie...

Surugiul: Ce condiţie?

Spălătoreasă: Să rămînă şi mai departe soţia lui Alexandru Suţţo şi să aibă şi mai departe amanţii pe care-i are acum.

Bucătarul: Sîntem de acord.

Surugiul: Dar acum ar vrea să-l vadă pentru ultima oară pe Alexandru Suţţo?

Spălătoreasă: Mi-a spus că nu.

Surugiul: De ce?

Spălătoreasă: Se grăbeşte să-l găsească pe ibovnicul ei.

Surugiul: Pe care dintre ei?

Spălătoreasă: Cum pe care? Pe ultimul.

Surugiul: înseamnă că nu pe mine?

Spălătoreasă: Nu, nu pe tine. Surugiul: Asta-i bine. Bucătarul: Şi nici pe mine?

Spălătoreasă: Nu, nici pe tine.

Bucătarul: Uf, am respirat uşurat

Surugiul: Ne-a păzit soarta de data asta.

Bucătarul: Da, ne-a păzit Surugiul: Ce să facem însă cu cadavrul lui

Alexandru Suţţo pentru că începe să cam pută? Bucătarul: Pînă nu se va stinge zavera şi nu se vor împrăştia pandurii, va trebui să-l ţinem lîngă noi. îmbrăcaţi-1 în hainele în care era îmbrăcat de obicei. Hai mai repede. Daţi jos chiloţii, izmenele, hainele europeneşti, caftanul şi îmbrăcaţi-1 cu ele pe domnitor. Hainele europeneşti dedesubt, iar caftanul deasupra. Paharnicul: îndată, îndată.

Bucătarul: Da caftanul unde-i? A, era pe mine. Acum să-l aşez pe domnitor pe scaunul său. Aşa. E bine.

Surugiul: Am o idee!

Bucătarul: Te ascultăm!

Surugiul: Să-i învrăjbim! Să-i învrăjbim între ei, pe Vladimirescu şi Ipsilanti, ca să se căsăpească fără milă.

Bucătarul: Bine zici! Dă-i drumul! Pune-o în practică!

Surugiul: Eu am pus-o demult în practică, şi deja am şi cîteva veşti.

Vladimirescu e mort, Ipsilanti a fugit în Transilvania, iar toată oastea lor s-a împrăştiat care încotro.

Bucătarul: Bravo. Măria ta Alexandru Suţţo, v-aţi păstrat scaunul ameninţat atît de rău. Felicitări, domnule Suţţo! Felicitări! Acum aţi putea merge... la cimitir. Duceţi-I mai repede la cimitir că nu mai pot respira de atîta putoare

Paharnicul: îl pot duce eu doar dacă îmi daţi voie să-l dezbrac de hainele lui europeneşti pe care vreau să le iau eu.

Bucătarul: Te rog, dezbracă-1 şi ia-ţi-le. Ia-i şi lamele de ras din buzunarul din interiorul sacoului cu care ţi-ai putea rade musteţile şi barba. Ia-i şi chiloţii.

Paharnicul: Măria ta, să mergem Ia noua dumneavoastră casă!

Surugiul: Numai să nu te vadă nimeni cînd îl vei duce la cimitir pentru că, la ora asta, divanul urmează să-şi dea

verdictul: îl confirmă pe Alexandru Suţţo în scaunul de domnitor sau nu.

Bucătarul: Să mergi pe străzi lăturalnice. Paharnicul: La noi toate străzile simt lăturalnice. Surugiul: Oricum, fii foarte atent, căci de asta depinde viaţa noastră de mai departe.

Paharnicul: Vă promit. Trăiască Alexandru Suţţo. Lui Alexandru Suţţo îi plac roşiile şi biînza! Alexandru Suţţo poartă, acum, întrevederi speciale cu trimisul porţii ca să scutească poporul de corvezi , iar pe boieri de dijmei Trăiască Alexandru Suţţo! Numai el se gîndeşte cu adevărat la viitorul dumneavoastră şi al Valahiei noastre iubite! Numai el se gîndeşte la independenţa principatului nostru. Numai el poate schimba în bine viitorul Valahiei!

Bucătarul* şi *Surugiul își reiau partida de zaruri. Paharnicul pleacă ducmd cadavrul domnitorului m

spate.

Surugiul: Muzica, să cînte din nou muzica.

Bucătarul: Fetiţelor, cine dintre voi o să mă dezbrace prima? Hai, scoteţi-mi mai repede cămaşa şi pantalonii!

Pe neobservate, în casă intră un individ cam bizar.

Dumitru Crudu: Ce ciudat e, m-am întors acasă, dar nu recunosc nimic, parcă aş fi nimerit într-un film american, sau în unul rusesc, sau în Căinţa lui Abuladze, sau ca într-un text latino- american, ori unul european, sau mai ştiu eu care, unde preşedintele a murit, iar cei din jur au ascuns asta, alegînd un cadavru în fruntea ţării. Foarte ciudat. Dar de ce dracu nu merge televizorul ăsta? Opriţi-vă!, ce faceţi? Opriţi-vă!

Surugiul şi bucătarul ă observă.

Surugiul: Băieţi, un individ dubios a intrat, fără să fie poftit, înăuntru. Probabil, e un spion trimis de divan sau de turci. Uitaţi-vă ce suspect e! Băieţi, pe el! Să-1 aruncăm în stradă!

Surugiul, bucătarul, paharnicul şi spălătoreasă aleargă după Dumitru Crudu, îl prind şi 2 ***aruncă în stradă.***

Surugiul: în sfirşit, am scăpat de nechematul ăsta care îşi băga nasul unde nu-i fierbea oala. Muzica, să cînte din nou muzica!

Bucătarul: Fetiţelor, cine dintre voi o să mă dezbrace prima?

Scena 2

Paharnicul duce cadavrul domnitorului m spate. E oprit de un ienicer.

Ienicerul: Domnule, ce duci în spate?

Paharnicul: Un cadavru.

Ienicerul: Sigur?

Paharnicul: Controlaţi-1!

Ienicerul: Şi unde l-ai găsit?

Paharnicul: Pe uliţă. Era bătut măr. Bătut măr şi scuipat în faţă. Dar era şi beat. Uitaţi-vă cum mai duhneşte a şampanie de la el, deşi legea interzice aşa ceva.

Ienicerul: Mi se pare că seamănă cu cineva.

Paharnicul: Şi mie îmi pare.

Ienicerul: Seamănă un pic cu domnitorul nostru. Seamănă cu Alexandru Suţţo.

Paharnicul: Cum puteţi spune că Alexandru Suţţo, domnitorul nostru,

seamănă cu un hoit? Cum puteţi spune una ca asta? Cum?

Ienicerul: Am greşit, domnule.

Paharnicul: Se mai întîmplă, domnule.

Ienicerul: Vă rog să nu mă turnaţi Ia nimeni.

Paharnicul: Bine, domnule.

Ienicerul: Dă-mi-1 mie.

Paharnicul: Luaţi-1.

Ienicerul: Are bani la el?

Paharnicul: Mă întrebaţi dacă are bani la el? Ienicerul: Da, te întreb.

Paharnicul: Nu, nu are, pentru că nici haine nu are, adică haine cu buzunare unde i-ar putea ţine.

Ienicerul: Atunci ia-1 înapoi!

Paharnicul: îl iau.

Ienicerul: Aruncă-1 undeva ca să nu deranjezi ordinea publică!

Paharnicul: Dar unde?

Ienicerul: E o groapă de gunoi alături de tine sau fă ce vrei cu el.

Paharnicul: Vă mulţumesc.

Ienicerul: Nu ai pentru ce. Şi ce-o să faci cu el?

Paharnicul: îl duc la cimitir să-1 înmormîntez.Veniţi şi dumneavoastră cu mine?

Ienicerul: Eu nu am timp de aşa ceva.

Paharnicul: De ce?

Ienicerul: Mă duc să-mi dau şi eu votul la divan. Paharnicul: Şi pentru cine o să va daţi votul?

Ienicerul: îmi voi da votul pentru actualul domnitor, adică pentru Alexandru Suţţo. E un om foarte de treabă Alexandru Suţţo care a făcut şi va face enorm de mult pentru ţara noastră şi pentru... noi, cei care-i aplicăm în practică ideile. Am aflat că în discuţiile pe care le poartă chiar acum cu trimisul porţii l-a convins pe acesta că Valahia merită să aibă un viitor mai bun. Numai în Alexandru Suţţo am toată încrederea. Şi

dumneavoastră?

Paharnicul: Şi eu, de asemenea.

Ienicerul: Alexandru Suţţo e un om cinstit, curajos care are grijă ca cei sărmani să nu-i obijduiască pe cei înstăriţi, iar cei bogaţi pe cei... săraci. Numai Alexandru Suţţo se gîndeşte cu adevărat la viitorul Valahiei!

Paharnicul: Aveţi perfectă dreptate.

Ienicerul: Eu plec să-mi dau votul pentru actualul domnitor, adică pentru Alexandru Suţţo.

Paharnicul: Foarte bine faceţi, domnule. Iar eu am să mă duc să înmormîntez cadavrul ăsta în cimitir. Vă doresc baftă! Sper că va cîştiga Alexandru Suţţo pentru că viitorul luminos al Valahiei noastre iubite depinde numai şi numai de Alexandru Suţţo care ţine foarte mult la Valahia sa adorată. Lui Alexandru Suţţo ii place brînza şi ceapa. Sper să cîştige Alexandru Suţţo. Baftă, Alexandru Suţţo I

Paharnicul ia cadavrul hă Alexandru Suţţo m spate şi se îndreaptă spre cimitir.

Scena 3

în cimitir.

Bucătarul ***(în cimitir; m faţa gropii):*** **Am venit să vă spun o veste extraordinară.**

Paharnicul: Ce veste? Ce, o altă răscoală? Bucătarul: Nu, nu e nici un fel de răscoală.

Paharnicul se apuca să bea direct din sticlă.

Bucătarul: Chiar nu ştii nimic?
Paharnicul: Absolut nimic.
Bucătarul: Alegerile s-au sfîrşit.
Paharnicul: Şi, ce a hotărît divanul?
Bucătarul: Românii şi-au dat votul pentru...
Surugiul: Acest cadavru pe care acuma îl băgăm în groapă, adică pentru Alexandru Suţţo.
Bucătarul: 80 la sută din divan şi-a dat votul pentru el.

Surugiul: Chiar 85.
Paharnicul: Fantastic.
Spălătoreasă: Ura!
Bucătarul: Am învins!
Surugiul: Am cîştigat!

Bucătarul: Bravo!
Paharnicul: Felicitări, fraţilor! Surugiul: Felicitări!

Ei îşi strihg nmnite şi se îmbrăţişează. Focuri de armă deasupra cimitirului

Surugiul: Ba chiar şi turcii i-au confirmat caftanul lui Alexandru Suţţo. Felicitări, scumpi simpa-trioţi!

Trage, din armă, în aer.

Surugiul: Focurile simt în cinstea victoriei noastre. Bucătarul: Românii habar nu au că, alegîndu-l pe Alexandru Suţţo, şi-au dat votul, de fapt, pentru un hoit pe care noi îl îngropăm acum în

pămînt Acest hoit este domnitorul Valahiei noastre iubite. Acest hoit va contribui la relansarea ţării noastre şi la cîştigarea independenţei ei.

Surugiul: Ha-ha-ha-ha!

Bucătarul: Ha-ha-ha-ha!

Paharnicul: Să bem în cinstea acestui eveniment! Bucătarul: Să bem!

Paharnicul: Ce vreţi să bem?

Bucitarul: Orice.

Paharnicul: Eu vă propun să bem vin italienesc şi vin franţuzesc. Dumneavoastră ce vreţi?

Bucitarul: Vin franţuzesc...

Surugiul: Iar după aceea italienesc.

Paharnicul *(seroindu-l):* Bine, prieteni!

Surugiul *(muzicanţilor care i-au însoţit tot timpul):* Muzica! Să cănte, din nou, muzica!

Bucătarul *(fetelor care i-au însoţit tot timpul):* Fetiţelor, cine dintre voi o să mă dezbrace prima?

Scena 4

în anticamera domnitorului aşteaptă un domn îmbrăcat turceşte.

Un domn din provincie: Vreau să vorbesc cu domnitorul Valahiei. Vreau să vorbesc cu Alexandru Suţţo.

Spălătoreasă: în legătură cu ce problemă?

Domnul din provincie: în timpul răscoalei lui Tudor, am luptat contra acestuia, apărîndu-1 pe Alexandru Suţţo, iar pandurii mi-au ars casa.

Spălătoreasă: Mă duc să văd dacă Alexandru Suţţo vă poate primi sau nu.

Domnul din provincie: Chiar vă rog.

Spălătoreasă intră în biroul domnitorului.

Spălătoreasă ***(i se adresează***

surugiului): **A venit un domn de la ţară care cere să fie primit de domnitor. Zice că în timpul răscoalei lui Tudor a luptat contra acestuia, apărîndu-1 pe Alexandru Suţţo, iar pandurii i-au ars casa.**

Surugiul stă la o masă doldora de rmncare - mătuncă şi se uită la femeile dezbrăcate care dansează în faţa sa

Surugiul: Spune-i că domnitorul e la curent cu ceea ce i s-a întîmplat lui şi îl felicită pentru devotamentul de care a dat dovadă. îl felicită din toată inima.

Spălătoreasă intră din nou în biroul domnitorului. Surugiul stă la aceeaşi nusă doldora de rmncare - mănîncă şi se uită la femeile dezbrăcate care dansează în faţa sa

Spălătoreasă: I-am spus, dar el nu vrea să plece.

Prin faţa surugiului defilează, pe rind,

femeile dezbrăcate.

Spălătoreasă: El nu vrea să plece.

Surugiul: Du-te la cimitir şi întreabă-I pe bucătar ce să facem.

Spălătoreasă aleargă la cimitir şi vorbeşte cu bucătarul. Acesta aruncă lopeţi de ţărină peste montantul lui Alexandru Suţţo.

Bucătarul: Ia vreun sandviş de pe masă şi spune-i că-i din partea domnitorului.

Spălătoreasă se întoarce m fugă.

Spălătoreasă: Domnitorul m-a rugat să vă transmit acest sandviş.

Domnul de la ţară: Vă mulţumesc foarte mult. Mulţumesc, domnule Alexandru Suţţo! Trăiască domnitorul Valahiei!

Trăiască Alexandru Suţţo! Numai el are grijă cu adevărat de această ţară!

Spălătoreasă ***(către surugiu):*** **S-a dus foarte mulţumit.**

Surugiul: Celălalt sandviş de pe masă păstrează-1 pentru următorul care va veni.

Scena 5

în birou. La masa plină cu vodcă şi caviar. Surugiul, bucătarul, paharnicul stau la o masă doldora de nâncare - mănîncă şi se uită la femeile dezbrăcate care defilează, pe TÎnd, prin faţa lor.

Bucătarul: Toată Valahia este mulţumită că Alexandru Suţţo a fost ales din nou domnitor.

Surugiul: Asta e bine!

Bucătarul: Ziarele au şi scris despre modul elogios în care Valahia a receptat ştirea că domnitorul a fost confirmat de divan. Un ziarist a povestit chiar că s-a întîlnit cu Alexandru Suţţo, la palat. Zicea că Alexandru Suţţo este un om minunat, un om foarte deschis dialogului.

Surugiul: Ziaristul ăla este dat naibii. Probabil că vrea casă. Ia uită-te, nu e cererea lui pe masă?

Spălătoreasă: E cererea lui.

Surugiul: Să mai bem un pahar de vodcă. Bucătarul: Să mai bem.
Spălătoreasă: Şi ce să fac cu cererea lui?
Surugiul: Arunc-o la coşul de gunoi!

Se încing dansuri, în întuneric.

Scena 6

în palat.

Surugiul: A fugit paharnicul...
Bucătarul: Şi?
Surugiul: Şi..le-a spus...
Bucătarul: Cui şi ce le-a spus?
Surugiul: Oamenilor le-a spus...
Bucătarul: Ce le-a spus?
Surugiul: Că Alexandru Suţţo o mort
Spălătoreasă: Trădătorul!
Bucătarul: Puşlamaua. S-a ascuns atîta timp, dar, în sfirşit, şi-a dat arama pe faţă.
Surugiul: Pînă acum, nu am observat nici un semn la el că ar putea să ne trădeze.
Spălătoreasă: Nici eu.
Bucătarul: Probabil că tot timpul se

gîndea la asta, dar se camuflase bine.
Surugiul: Şi acum ne-a trădat, nemernicul. Bucătarul: Dar oamenii ce-au făcut?
Surugiul: Nu l-au crezut S-au adunat în jurul lui şi...
Bucătarul: Şi?
Surugiul: L-au omorît.
Bucătarul: O, mi s-a luat o piatră de pe inimă.

Scena 7

în cimitir.

Bucătarul ***(în faţa momnntidui):***

Domnule
Alexandru Suţţo, au trecut şapte ani de cînd conduceţi Valahia din această groapă. V-aţi descurcat bine. Felicitări, măria ta. Atît românii, cît şi turcii, dar şi ruşii sunt foarte mulţumiţi de dumneavoastră.

Surugiul ***(în faţa montantului):*** **Astăzi se adună din nou divanul. Dumneavoastră candidaţi, din nou, pentru postul de domnitor.**

Bucătarul: Vă ţinem pumnii, domnule Alexandru Suţţo.

Surugiul: Noi suntem alături de dumneavoastră. Bucătarul: Domnilor, alegerile s-au terminat.

Lupta a fost foarte crîncenă. Unii îl propuneau pe Ghica, alţii pe nu ştiu ce boier din Braşov.

Surugiul: Şi? Pe Alexandru Suţţo l-a propus cineva?

Bucătarul: Da, I-au propus foarte mulţi.

Surugiul: Şi?

Bucitarul: Lupta a fost foarte strînsă. Ghica a pierdut.

Surugiul: Nu mă interesează ce-a făcut Ghica. Mă doare în cot de Ghica! Eu vreau să ştiu cine a cîştigat?

Bucătarul: Alexandru Suţţo a cîştigat!
Spălătoreasă: Ura!
Surugiul (în *faţa montantului):* Măria ta Alexandru Suţţo, dumneavoastră aţi fost ales din nou domnitor încă pentru şapte ani.
Bucătarul *(în faţa mormântului):* Felicitări, Alexandru Suţţo!
Spălătoreasă *(sta îmbrăcată în blănuri în faţa montantului):* Felicitări, măria ta!
Surugiul: Prieteni să bem!
Bucătarul: Ura!
Surugiul: Am învins din nou.
Bucătarul: Să bem!
Spălătoreasă: Să bem!
Surugiul: Ce vreţi să bem?
Bucătarul: Dar ce ne puteţi propune?
Surugiul: Vin italienesc sau vin franţuzesc.
Bucitarul: Eu voi bea mai întîi vin

franţuzesc şi, după aceea,..

Spălătoreasă: Vin italienesc.

Bucătarul: Exact Mi-aţi ghicit gîndul.

Surugiul: Muzica, să cînte, din nou, muzica. Bucătarul: Fetiţelor, cine dintre voi o să mă dezbrace prima?

Cortina

Cuvînt lămuritor: DESPRE TEATRUL MEU

Poezia şi teatrul

încercarea mea de-a înnoi poezia m-a adus în zona teatrului. Aceasta se întîmplase cînd încă mai eram student, apoi profesor şi ziarist Ia Braşov, în cea de-a doua jumătate a anilor nouăzeci din secolul trecut, într-o perioadă extrem de complicată pentru mine, cînd pusesem la cale, împreună cu Marius Ianuş, fractu- rismul. Pe atunci eu scriam un fel de poezie a cotidianului, aşa cum făceau mulţi dintre poeţii tineri din România. Cu toate că însuşisem foarte bine lecţia, simţeam şi o uriaşă nemulţumire faţă de acel tip de literatură deoarece tocmai realitatea pe care voiam să o explorez îmi scăpa; tocmai încercarea de-a vorbi despre mine nu-mi reuşea. Tentativa mea de-a ieşi din hainele strimte ale poeziei realului, dublată de efortul de a-mi deconceptualiza limbajul poetic, m-au transformat, treptat, într-un autor dramatic.

Geneza primelor mele texte dramatice se găseşte în meditaţiile mele asupra naturii limbajului. Ceea ce am înţeles de la bun început a fost faptul că limbajul poetic nu este neapărat egal cu varietatea şi bogăţia stilistică şi că lucrurile sînt cu mult mai complicate decît par la prima vedere. Spiritul anticalofil, pe de o parte, şi, pe de altă parte, tentativa mea de-a deplasa

accentul de pe obiectul descris pe cel care descrie au şi produs primele mele piese de teatru.

Iată care au fost, pe scurt, acele meditaţii. Atunci cînd zicem că afară e ceaţă, de exemplu, comunicăm un lucru care există şi care e perfect adevărat, dar care, totuşi, e fals pe undeva. Da, afară e ceaţă. E adevărată această propoziţie şi toată lumea mă va înţelege. însă şi ieri a fost afară ceaţă, şi în alte oraşe e ceaţă. Şi atunci, mai afirm eu ceva adevărat? Verosimilitatea enunţului se pierde tocmai aici, în această zonă generală şi uşor abstractă unde asemănarea este mai importantă decît diferenţa. La fel se întîmplă şi cu afirmaţiile *plutesc narii pe cer* sau *eu fumez în bucătărie* pentru că sunt lipsite de unicitate. Le-am putea salva raportîndu-le numai la cel care le emite şi, în cele din urmă, Ia reacţiile noastre care sunt diferite de la om la om. Nu este important că afară e ceaţă, este important doar ce reacţii avem noi la acest lucru , reacţii care pot fi diverse şi contradictorii, şi doar asta îi conferă calitate textului. Evenimentele contează numai în măsura în care pot produce reacţii, iar reacţiile, la rîndul lor, au relevanţă doar dacă-i pot individualiza pe oameni. Desigur că aceste meditaţii nu sînt noi, dar ele au fost foarte importante pentru mine în acele vremuri, cînd poezia mea mi se părea a fi o slabă imitaţie a poeziei optzeciste.

Ei bine, simplificînd foarte mult, aş putea spune că aceste reflecţii fracturiste asupra reacţiilor au contribuit la apariţia primelor mele piese de teatru.

în afară de aceasta însă, latura experimentală a poeziei mele, cred, a fost un alt imbold care a dat naştere dramaturgiei pe care o scriu astăzi. Dar experimentalismul meu din poezie este diferit de cel din teatru. Dacă în poezie căutam să vorbesc despre realitate pornind de la limbaj, în teatru plec de la nişte construcţii uriaşe, de la nişte situaţii fixe pentru a ajunge la propriul meu eu. Teatrul meu este profund biografic şi conectat la realitatea psihică a vremurilor în care trăim. Simultaneitatea este partea experimentală a teatrului meu în care conflictul şi deznodămîntul coexistă, iar finalul se află mai degrabă la începutul textului.

Spre deosebire de poezie unde încercam să surprind absenţa sensului, în teatru vreau să relev mai ale prezenţa acestuia. De aceea, dimensiunea documentară este foarte importantă în fiecare text pe care-1 scriu.

Am părăsit poezia în favoarea teatrului, ba chiar am renunţat cu totul Ia poezie, pentru a vorbi despre mine, despre dramele şi aspiraţiile mele. în acest sens, dramaturgia este mai generoasă cu mine. Dramaturgia mă ajută să pot pune în discuţie biografia mea. Or, în opinia mea, scriitorul de astăzi poate să vorbească numai şi numai despre el. Spaţiul ficţiunii s-a restrins la cel biografic. Istoria s-a limitat la istoria individuală. După părerea mea, despre istorie şi politică poţi să vorbeşti doar printr-o prismă biografică.

Vorbeam despre faptul că scrisul meu este un produs al biografiei mele. Ei bine, am început să scriu dramaturgie la Braşov atunci cînd am rămas fără serviciu şi casă. *Crima sîngeroasă în staţiunea violetelor* m-a ajutat să nu-mi ies din minţi, dacă ar fi să mă exprim un pic mai eufemistic, în acele momente tragice cînd nu ştiam unde voi dormi la noapte şi ce voi mînca a doua zi. Cu toate acestea, munca zilnică la această piesă era pentru mine o mare bucurie, o bucurie pe care nu aş putea-o exprima în cuvinte. Cele dteva pagini pe care le scriam pe Tîmpa, în parc, la gară sau pe vreo terasă pustie mă făceau pur şi simplu fericit Bucuria, o uriaşă bucurie, este ceea ce simt şi a sta zi atunci cînd scriu un text dramatic.

Despre mizeria vieţii

Făcînd dramaturgie însă nu am scăpat de mizeria vieţii, tocmai că m-am legat şi mai tare de ea fiindcă este materia cu care lucrez şi pe care o explorez. De fapt, ce înseamnă mizeria existenţei? Nu este vorba neapărat despre sărăcia materială, deşi este vorba şi despre asta, ci despre o mizerie psihică, atunci cînd existenţa se reduce numai la două-trei lucruri. Atunci cînd nimic nu ţi se mai pare a fi frumos, interesant şi demn de-a fi luat în seamă. Atunci cînd nu mai poţi vedea o pădure înverzită pe lîngă care treci, ci doar propriile tale obsesii. Chiar şi dacă te plimbi pe malul lacului, nu vezi valurile care se sparg, nu vezi păsările care săgetează întinderea deasupra apei, ci doar acele două sau trei idei fixe care te urmăresc peste tot E îngrozitor. Aceasta este, în opinia mea,

mizeria psihică - una dintre temele majore ale dramaturgiei mele, după cum este şi opacitatea pisihică: generatoarea răului. Nu sînt neapărat oameni răi, ci numai oameni care nu sînt capabili să facă bine pentru că " răul înseamnă absenţa binelui", aşa cum ar spune un înţelept Aceşti oameni care nu pot vedea primăvara din jur, explozia de verde şi de lumină, sînt personajele unor texte de-ale mele. Existenţa este însă bogată şi diversă. Eu chiar cred asta, pe bune. Scriind dramaturgie, caut să-i redau existenţei complexitatea pe care o are, deşi nu ştiu dacă reuşesc asta.

Despre salvare

Dramele personale şi dramele literare se confundă în cazul meu. Personajele din piesele pe care le scriu sînt, ipostazele propriului meu eu. Cu toate acestea, dincolo de acest caracter memorialistic, încerc să surprind, la fel ca mulţi alţi scriitori, fragilitatea existenţei; caut să descopăr speranţa. Spre deosebire de alte vremuri, mă interesează mai mult să pun în evidenţă semnele luminii decât ale întunericului; să vorbesc despre salvare decât despre deznădejde; despre reverie decât despre depresie. Această schimbare de optică a devenit posibilă însă numai scriind dramaturgie.

Paradoxul este că eu m-am dezis de poezie, dar personajele pieselor mele nu. Multe dintre personajele mele sint poeţi. Personajul principal din piesa *Milionarul* este un poet care pleacă din metropolă la ţară,

supărat că toată lumea a devenit pragmatică şi s-a lăsat de poezie. Multe situaţii pe care le investighez sint eminamente poetice. Poetul tînăr, poetul începător este un personaj foarte important pentru mine pentru că este o figură emblematică a acestor timpuri confuze. Dar, repet, ceea ce mă interesează pe mine nu este cum un tip care are succes se prăbuşeşte sau cum un om sănătos se îmbolnăveşte, ci cum un deznădăjduit îşi redobîndeşte speranţa. Reinventarea iluziei, vorba unui filozof şi eseist român, este mai importantă pentru mine chiar decît descrierea realităţii. De aceea, cei care cred că practic o literatură apropiată de Vişniec sau de Ionesco se înşală amarnic.

Indicaţiile regizorale sint şi ele un procedeu literar

Revenind la primele mele texte dramatice, scrise la mijlocul anilor nouăzeci, vreau să spun că acestea au fost mai degrabă nişte proiecţii regizorale decît nişte piese de teatru în adevăratul înţeles al cuvîntului. în una din ele era vorba despre un tînăr care evadase dintr-un oraş în care izbucnise războiul. Atît el, cît şi urmăritorii săi, dar şi ceilalţi fugari trebuiau să fie jucaţi de acelaşi actor. Fără doar şi poate că nu am găsit un asemenea actor. Cîştigul însă a fost altul: toate textele mele ulterioare includ, pe undeva, şi o dimensiune regizorală. în opinia mea, dramaturgul postmodem trebuie să fie

în acelaşi timp şi regizor. Şi nu e vorba aici despre dirijarea lecturii sau despre punerea în scenă a propriilor texte, ci despre aceea că indicaţiile regizorale sînt şi ele un procedeu literar.

De la un teatru al reacţiilor spre un teatru politic

Ceea ce-mi mai oferă în plus dramaturgia spre deosebire de poezie este posibilitatea de-a explora zona politicului. într-un anume fel, teatrul pe care-1 fac eu este unul eminamente politic, fără însă a fi neapărat unul angajat. Ceea ce explorez eu, începînd cu *Accidentul sau un concert la violă pentru dini* şi terminînd cu *Alegerea lui Alexandru Suţţo,* sînt tehnicile de manipulare socială, cînd o realitate prefabricată este dată drept adevărata realitate. Aceasta este marea operă a politicienilor: producerea falselor realităţi, iar eu, ca dramaturg, încerc să le dejoc planurile.

Lumea descrisă în textele mele este una posttotali- tară. Doar văzută din perspectiva farsei, lumea postto- taliatră îşi descoperă adevărata înfăţişare care nu este chiar atît de sigură şi de solidă, aşa cum ar părea la prima vedere, ci este chiar extrem de şubredă.

Piesa mea *Milionarul,* despre care deja am amintit, are ca temă modul cum se activează tehnicile de manipulare şi consecinţele pe care le pot avea asupra celor din jur, dar şi

asupra celor care le lansează. Textul meu se construieşte în jurul acestei teme. Un poet din Est, nerecunoscut şi neluat în seamă de nimeni, lansează un zvon că ar fi fost tradus în Occident, ar fi ajuns milionar şi ar fi fost invitat la Roma. Adevărul este altul: el pur şi simplu se hotărăşte să se retragă Ia ţară. Nimeni însă nu verifică acest zvon; toţi îl iau de bun. Treptat, acest zvon se amplifică pînă cînd capătă proporţii utopice.

Ceea ce nu a prevăzut însă poetul sărac, căruia nu-i ajung banii nici măcar de autobuz ca să ajungă la ţară unde, de fapt, voia să se retragă pentru totdeauna, este faptul că acest zvon va fi luat de bun chiar şi de nişte tâlhari care *se* decid să-l jefuiască şi, în cele din urmă, îl omoară.

O galerie de personaje politice

Politicul, pentru mine, mai înseamnă şi fabricarea unor false iluzii şi idealuri spre care toată lumea este îndemnată să meargă, deşi drumul nu duce nicăieri, decît într-o fundătură; politicul mai reprezintă şi inventarea unor duşmani inexistenţi, care trebuie urâţi şi dispreţuiţi, dar şi a ţapilor ispăşitori pentru a îndepărta atenţia oamenilor de la adevăratele probleme cu care se confruntă societatea noastră. Multe personaje din textele mele sânt nişte ţapi ispăşitori, sînt nişte vinovaţi fără vină, dar şi

nişte personaje care te cheamă să crezi în nişte lucruri lipsite de sens. Mai am însă şi alte personaje - tirani care luptă pentru libertate şi pentru răsturnarea tiraniei- ceea ce e o contradicţie în termeni, dar e o realitate pentru spaţiul nostru: mulţi dintre cei care o duseseră foarte bine în socialism nu stau nici acum mai rău, iar mulţi disidenţi adevăraţi sînt şi astăzi nişte marginali. Dar mai vorbesc şi despre indivizi care erau protestatari în societatea totalitară, iar în noua eră au ajuns să fie leit celora împotriva cărora se revoltaseră, fiind intoleranţi cu oricine nu e de acord cu ei şi gata să-i strivească imediat ce li s-ar oferi această ocazie. în acest sens, o mare parte a personajelor mele sînt nişte figuri emblematice pentru această nesfârşită perioadă de tranziţie care potenţează răul social în loc să-l stârpească.

Agentul de publicitate este şi el un om politic

Fără a fi angajatul vreunui partid şi a face partizanat, căci urăsc partidele şi ideologiile, indiferent de culoarea lor, mai mult sau mai puţin strălucitoare, scriu o dramaturgie politică pentru că, în opinia mea, în absenţa

acestei dimensiuni nu poţi vorbi despre realitate, oricîte eforturi ai face. Vreau să repet însă că noţiunea de politic, aşa cum o văd eu, nu se limitează numai la activitatea politicienilor; e mai mult decît atît: este vorba despre tot ce ţine de manipularea unei alte persoane, iar plecînd de aici, politice pot fi chiar şi relaţiile dintre oameni. Ştiu că ideea manipulării l-a interesat pe Mircea Nedeldu şi pe alţi scriitori optzecişti, dar ea rămîne actuală şi astăzi, îmbogăţindu-şi cu fiecare zi care trece gama de mijloace şi aria de acoperire. Unul dintre personajele simptomatice ale textelor mele - un fel de erou al vremurilor noastre - este agentul de publicitate care, pentru a-şi vinde marfa, încearcă să trezească la viaţă cele mai josnice instincte din noi şi să provoace obsesiile refulate adînc. Agentul de publicitate este şi el un om politic sau, poate, omul politic este un fel de agent de publicitate, oricum ar fi însă, nici unuia dintre ei nu le este străin cuvîntul şantaj.

Paradisul din tomberon

Paradisul din tomberon este o sintagmă care circulă în textele poeţilor cotidianului - o imagine frecventă, de exemplu, la

Alexandru Muşina (inventatorul eil) care a încercat, prin intermediul ei, să spună ceva despre realitatea de astăzi. Am valorificat-o şi eu în teatrul meu, conferindu-i, de data aceasta, o conotaţie politică, pentru că efortul unor politicieni sau chiar a unei părţi a mass-media de-a prezenta nişte realităţi execrabile ca fiind minunate este demnă de-a fi pus la zid (vezi, de exemplu, ce se întâmplă în justiţia română sau scandalul înfierii copiilor de către cetăţenii străini, şi lista ar putea continua). Paradisul din tomberon face parte, de asemenea, din tehnicile de manipulare ale societăţii cu care operează politicienii, pe de o parte, şi agenţii de publicitate, pe de altă parte.

Etica teatrului politic

Poate, graţie dimensiunii politice, teatrul meu cultivă o etică postmodemă în care, vorba lui Umberto Eco, contează cum te raportezi Ia celălalt, la străin, la oamenii care sînt diferiţi de tine. Nerespectarea diferenţei dintre oameni sau dintre grupuri etnice sau sociale a provocat, uneori, conflicte deosebit de sîngeroase. Aceasta este o altă temă a teatrului meu. In acest sens, modelul meu este Shakespeare, un

dramaturg politic celebru: lumea descrisă de dramaturgul englez este construită în jurul unor noţiuni morale fundamentale, cum ar fi: onoarea, nobleţea sau generozitatea. Ce sînt, de fapt, aceste noţiuni? Cum apar şi cum se manifestă? Care sînt mecanismele care le animă? La Shakespeare onoarea este un produs al relaţiei dintre învingător şi învins, al relaţiei dintre duşmani. Onoarea este o expresie a unui respect declarat al învingătorului faţă de învins. Pare paradoxal, dar aşa e. învingătorul nu-i neagă calităţile celui învins. Nu-1 face cu ou şi cu oţet; nu zice că e o cîrpă, că-i un neavenit care nu ştie să facă nimic în această viaţă. Cei care au citit cu atenţie textele marelui dramaturg englez, cred că au observat că învingătorul, după ce lupta s-a sfirşit, îi va recunoaşte şi-i va lăuda calităţile morale, profesionale sau fizice ale învinsului. Onoarea este un produs al relaţiei dintre învingător şi învins. Iată care este, după părerea mea, marea lecţie politică a teatrului lui Shakespeare: îndemnul să ne respectăm adversarii. Este, fără doar şi poate, o lecţie etică care mă influenţează şi pe mine foarte mult atunci cînd lucrez asupra statutului personajelor mele.

Despre limbajul vulgar în teatru

Unele personaje ale textului meu utilizează un limbaj vulgar. Cei care îl vor condamna atunci cînd îl vor depista trebuie să nu uite un lucru elementar funcţionalitatea lui. Folosesc limbajul indecent pentru a ironiza degradarea/declinul şi tot felul de excese umane. Durităţile lingvistice, datorită naturii lor parodice, nu legitimează o realitate a dezlănţuirilor, ci o ridiculizează şi o suspendă. A nu vedea aceasta înseamnă a nega una dintre caracteristicile esenţiale ale textului meu: ironia.

Semnificaţii contradictorii

Un lucru asupra căruia ne atrage atenţia M. Ferber şi pe care-1 valorific şi eu în dramaturgia mea sint semnificaţiile contradictorii ale simbolurilor. Albina în Vechiul Testament ne spune Ferber, reprezintă oştirea duşmană, în timp ce în literatura greacă veche albina semnifică graţia divină.

Cu aceste semnificaţii contradictorii mă joc şi eu în interiorul simbolurilor pe care le construiesc în textele mele. De aceea, contextul e foarte important, astfel încît,

trebuie să spun asta, semnificaţiile unor simboluri de-ale mele sînt eminamente contextuale.

Regizorii intelectuali

Vorbeam la începutul acestui autoportret compus din fragmente despre nevoia de-a include scenariul regizoral în textul dramatic. Dacă acest lucru nu există, atunci cei care pun în scenă o piesă de teatru pot s-o interpreteze cum îi taie capul. Unii regizori, care montează, să zicem, *Pescăruşul* pot plasa centrul de greutate pe personajul Nina Zarecinaia, iar alţii, pe Treplev. Dacă accentul cade pe Constantin Gavrilovici, putem avea un spectacol despre nevoia de-a înnoi teatrul pentru a putea explora eficient realitatea şi lumea în care trăim, iar dacă în centrul atenţiei se va găsi actriţa ratată vom vedea un spectacol despre declinul teatrului E bine să existe lecturi diferite, chiar opuse ale unui text, dar e rău cînd acestea sabotează intenţiile dramaturgului.

Ajunşi aici, vreau să spun că teatrul contemporan de calitate, în opinia mea, se face prin regizorii-intelectuali care citesc foarte mult, fiind la curent cu tot ce este nou în literatură (nu numai în cea dramatică) şi în cultură în general, descurcîndu-se în

avalanşa de nume şi tendinţe noi, astfel incit, să zicem, numele lui Julian Bames sau al lui Ian McEwan nu vor fi o surpriză pentru ei.

Regizorii-intelectuali nu numai că ştiu să deceleze între un text rău şi unul bun, dar îi dau prioritate textului atunci cînd îşi construiesc spectacolul. Reuşita lor începe cu alegerea textului şi continuă cu interpretarea lui pentru că regizorii intelectuali nu sînt numai nişte cititori avizaţi, ci şi nişte critici literari competenţi care au înţeles un lucru elementar, acela că nu poţi face un spectacol competitiv neînţelegînd sau ignorind semificaţiile şi miza textului.

Conflicte între limbaje

De ce toate cuplurile din *Pescăruşul* lui Cehov sînt nefericite şi se destramă? Răspunsul pe care l-am întrezărit în acest text ar fi cam acesta: personajele au aceleaşi aspiraţii, dar utilizează limbaje diferite. După părerea mea, Nina Zarecinaia şi Constantin Gavrilovid se iubesc şi, în cele din urmă, ajung să-şi mărturisească iubirea. Ceea ce spune unul însă nu ajunge la

urechile celuilalt şi invers. Ei însă îşi spun acelaşi lucru - că se iubesc. Dar o spun în limbaje diferite, astfel încît nu se pot înţelege unul pe celălalt. Aceasta este marea lor dramă: faptul că utilizează limbaje şi coduri semantice diferite. Lumea în care trăiesc ei se află în declin fiindcă între limbaje există o prăpastie. Conflictul în acest text nu e între personaje, ci între limbajele pe care le întrebuinţează personajele, lată un alt lucru pe care încerc şi eu să-l explorez în piesele mele.

Intertextualitatea şi absurtM

Intertextualitatea este o altă trăsătură a textelor mele. Cei care cred că sînt influenţat de Vişniec, de Ionesco sau mai ştiu eu de cine, nişte autori la care ţin foarte mult, ar trebui mai degrabă să caute semnele unui dialog intertextual în dramaturgia mea, căci acesta există. în una din piesele mele, *Crima sîngeroasă în staţiunea violetelor,* doi poliţişti fac trimitere la aceste nume, dar şi la altele, adică la marea literatură, vrînd să demnostreze, în felul acesta, că realitatea copiază literatura. Inter- textualitatea, în opinia mea, nu poate fi un defect, pentru că oferă posibilităţi noi de generare şi

răspîndire a semnificaţiilor. Fiind una din mizele postmodemismului, intertextualitatea reprezintă pentru mine şi una dintre dovezile clare că teatrul meu nu se află în triajul absurdului, ci este un teatru politic.

SUMAR

apariţie: martie 2004

Editura UbJIlfcXT
str. George Enescu nr. 2-4
70141 Bucureşti
Tel: 315 36 36, 313 42 78,311 3214
Fax: 312 0913
E-mail: unitext@uniter.ro

Tipărit la SC OPEN PRINŢ SA
Str. C. Caracaş nr. 33,
sector 1, Bucureşti
Tel./Fax: 222.82.77; Tel.: 222.92.24
E-mail: open.print@fx.ro